

NAUJIENOS

PUBLISHED BY THE LITHUANIAN NEWS PUB. CO., INC.
1739 South Halsted Street, Chicago, Illinois,
Phone Roosevelt 8500

Pirmas ir Didžiausias Lietuvių Dienraštis Amerikoje

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill.
under the Act of March 3, 1879

NAUJIENOS

PUBLISHED BY THE LITHUANIAN NEWS PUB. CO., INC.
1739 South Halsted Street, Chicago, Illinois,
Phone Roosevelt 8500

Pirmas ir Didžiausias Lietuvių Dienraštis Amerikoje

VOL. XIX

Kaina 3c

Chicago, Ill., Trečiadienis, Lapkritis-November 23 d., 1932

No. 277

Am. Darbo Federacija už nedarbo apdraudą

Reikalaus verstinos apdraudos visose valstijose, sako prezidentas Green, atidarydamas Federacijos metinę konvenciją

Cincinnati, Ohio, lapkr. 22.—Vakar atsidarė metinė Amerikos Darbo Federacijos konvencija, kurioje dalyvauja daugiau kaip 300 delegatų, atstovaujantys kečius milijonus Amerikos organizuotų darbininkų. Atidarydamas konvenciją, prezidentas William Green trumpai išdėstė tuos klausimus, kuriuos konvencijai teks svarstyti ir pareikšti savo nusistatymą.

Tarp kitko jis trumpai prisiminė, kad konvencija turės pasisakyti ir dėl apdraudos nuo nedarbo, kurios įvedimo bus reikalaujama iš visų valstijų legislaturų.

Daug plačiau nedarbo apdraudos klausimas yra išdėstytas Federacijos pildomosios tarybos raporte. Ji prisipažįsta, kad reikalavimu nedarbo apdraudos, Federacija atsižada savo pirmesnio priešinimosi tokiai apdraudai. Esą jis įspėjusi, kad samdytojai turi duoti darbininkams darbą. Jei samdytojai darbo negali parūpinti, tai bedarbiams turi būti mokama pašalpa.

Francija ir Lenkija pasirašys su Rusija nepuolimo sutartį

Rumunija irgi rengiasi panašią sutartį su Rusija pasirašyti

Paryžius, lapkr. 2.—Tikimasi, kad už kelių ateinančių dienų Francija pasirašys nepuolimo sutartį su Rusija ir Lenkija, (?) del kurios derybos eina jau apie du metai. Rumunija, kuri sutarties pasirašymą labai vilkino dėl Besarabijos klausimo, irgi priims naują sutartį.

(Lenkija jau pirmiau yra pasirašiusi nepuolimo sutartį su Rusija, bet su sąlyga, kad panašią sutartį pasirašys Francija ir Rumunija. Su Francija jau senai susitarta, tik Rumunija vilkino, reikalaujama iš Rusijos pripažinti Rumunijai Besarabiją. Francijai pasirašius sutartį, kaip matyt, ją priims ir Rumunija. Tada sutartį ratifikuos ir Lenkija).

Nusizūdę advokatas

New York, lapkr. 22.—Blair P. Scott, 59 m., iš Baltimoro, advokatas ir žymus bažnytininkas, išoko per langą iš 17 aukšto Waldorf-Astoria hotelo ir užsimušė ant vietos.

Chicagai ir aplinkinei federacijai oro biuras šiai dienai pranešauja:

Nepastovus, galbut lietus ar sniegas ir šaltis vakarą.

Saulė teka 6:49 leidžiasi 4:24.

Legislatura leidžia Cook pavietai uždėti pardavimo taksus

Taipgi pavietas galės išleisti \$17,000,000 bonų beturčių šelpimui

Springfield, Ill., lapkr. 22.—Valstijos atstovų butas, pagelbėdė spaudimo, kurį padarė atvyko pats demokratų bossas Chicago's mayoras Cermak ir išrinktas gubernatorius Horner, priėmė penkis bičius, kuriuos neva taikoma sukelti pinigų beturčių šelpimui Cook paviete.

Vienas tų bičių leidžia pavietui uždėti 1 nuos. pardavimo taksus, ant visų parduodamųjų prekių, išskyrus gasoliną ir tuos produktus, kuriuos parduoda pats gamintojas.

Kitas bičius leidžia Cook pavietui, be jokio atsilaukimo balsuotojų, išleisti \$17,000,000 bonų. Trečias bičius leidžia išleisti bonus ant tos gasolino taksų dalies, kuri tenka pavietui. Ketvirtas bičius reikalauja, kad tie bonai, kurie bus išleisti ant gasolino taksų, būtų iš gasolino taksų ir atmokėti.

Dar tapo priimtas bičius, kad iš dedamų ant arklų pinigų būtų prisilaikyta 8½ nuos. beturčių šelpimui. Tai reikšia, uždedama taksus ir ant gemblių. Inešėjai rėmėsi tuo, kad jei uždedama taksus ant miltų, tai negalima praleisti neuždėjus taksų ant gemblių. Bet arklų lenktynių Cook pavietė nebus per ateinančius šešius mėnesius.

Vokietija dalyvaus 5 valstybių pasitarime

Geneva, lapkr. 22.—Manoma, kad Vokietija jau yra sutikusi dalyvauti penkių valstybių pasitarime dėl Vokietijos reikalavimo ginklų lygybės.

Šis pirmas žingsnis prie Vokietijos grįžimo į nusiginklavimo konferenciją buvo padarytas Vokietijos užsienio reikalų ministerio von Neurath pasitarime su Anglijos užsienio reikalų ministru Simon ir Amerikos delegatu Norman H. Davis.

Yra tik klausimas, ar galės atvykti Francijos premieras Herriot, iš prieštasties kad dabar parlamente eina labai svarbūs debatai, kurie gali nulemti jo valdžios likimą. Taipgi abejojama, ar kviesi iš Londono patį MacDonalda.

Penkių valstybių pasitarimas įvyks galbut ateinantį šeštadienį ar sekmadienį.

Chicago.—Gus Cerney, 27 m., prisipažino policijai, kad jis savo pačią Idema Mitchell Cerney, 21 m., nužudė Mojave tyruose, arti Los Angeles. Jis prisipažino, kad ją vedė 18 mėnesių atgal, kuomet turėjo teisėtą žmoną, kuri gyvena Carbondale, Ill. Idema tikėjosi paveldėti \$3,000, bet gavo tik \$800, todėl veikiau sia ir nužudė ją nusivylęs jos mažu paveldėjimu.

RYTOJ DEKOS DIENOJ

"Naujienos" neišeis ir "Naujienų" Raštinė bus uždaryta visą dieną.

"NAUJIENŲ" ADM.

(Acme-P. & A. Photo)

Garsi Anglijos lakūnė Amy Johnson, 23 m., kuri šiomis dienomis sumušė savo vyro, kapt. J. A. Mollison, virš 10 valandų rekordą pavojojimoje kelionėje oru iš Anglijos į Pietų Afriką.

Roosevelt vakar matėsi su Hooveriu del karo skolų

Rooseveltas buk laikėsi nusistatymo, kad pripuolantys mokėjimai yra dabartinės administracijos reikalas

Washington, lapkr. 22.—Prezidentas Hooveris šandien karo skolų reikalui turėjo pasitarimą su išrinktuoju prezidentu Rooseveltu. Pasimatymas įvyko Baltojo Namų raudonajame kambaryje. Hooveriui patarėju buvo išdoto sekretorius Mills, o Rooseveltui gelbėjo prof. Moley iš Columbia universiteto.

Manoma, kad iš pasitarimo nieko neišėjo, nes Rooseveltas laikosi nusistatymo, kad klausimas mokėjimų, kurie pripuola gruodžio 15 d., yra dabartinės administracijos reikalas ir dabartiniais pasitarimais jis nenori suvaržyti tos savo užsienio politikos, kokios jis laikysis po kovo 4 d., kai užims prezidento vietą.

Mušiai Manžurijoj atsinaujino

Shanghai, lapkr. 22.—Japonai ir chinai atnaujino mušius ir šiaurvakarius nuo Charbino, Manžurijoj. Mušiai eina už Heilungkiang provinciją. Pirmuose susirėmimuose žuvo 21 japonas ir 275 japonai liko sužeisti.

Maskvoj pasimirė žymus Amerikos komunistas

Maskva, lapkr. 22.—Vakar nuo plaučių uždegimo pasimirė amerikietis J. Louis Engdahl, žymus komunistų vadas Amerikoje, pirmininkas Jungt. Valstijų komunistų apsigynimo tarybos ir narys pildomojo komiteto Internacionalinės Raudonosios Pagelbos. Jis buvo atvykęs į Rusiją kelios savaitės atgal jo atstovaujamojo organizacijų reikalais.

Hitleris kaip vakar turėjo priimti ar atmesti kanclerystę

Turėjo iki vakar vakaro pranešti ar jis bandys sudaryti naują valdžią Vokietijai

Berlynas, lapkr. 22.—Prezidentas von Hindenburgas davė fašistų vadui Adolfui Hitleriui laiko iki šio vakaro atsakyti, ar jis priima bandyti sudaryti naują Vokietijos valdžią, vieton resignavusio von Papen kabineto.

Hitleris vakar formaliai laiške von Hindenburgui sekretoriui Meisner pareikalavo platesnių paaiškinimų, kokia turės būti Vokietijos valdžia, pirm ne laikosi nusistatymo, kad klausimas mokėjimų, kurie pripuola gruodžio 15 d., yra dabartinės administracijos reikalas ir dabartiniais pasitarimais jis nenori suvaržyti tos savo užsienio politikos, kokios jis laikysis po kovo 4 d., kai užims prezidento vietą.

Meisnerio atsakymas tai paaiškines, bet kartu pareikalavęs, kad Hitleris iki šandien vakaro galutinai nusispręstų, ar jis bandys sudaryti valdžią.

Danija ir Norvegija pasidavė arbitracijai

Haaga, lapkr. 22.—Pasaulinis teismas pradėjo nagrinėjimą Danijos ir Norvegijos ginčo apie tai kam priklauso nekurius rytinės Grenlandijos salos dalys.

Danijos pusę palaiko Boeg, prezidentas Graikijos-Turkijos tribunolo Instanbule. Jis nurodo, kad istoriniai ir juridiniai visa Grenlandija turi priklausyti Danijai.

Elizabeth, N. J.—Charles Gonder, 26 m., pasimirė ligoninėje nuo perdidelio nuovargio, iššokęs šokių maratone Bayonne 1,147 valandas, arba 47 dienas.

Japonija ieškanti Francijos talkos

Geneva, lapkr. 22.—Sužinota, kad kelios savaitės atgal Japonija pasiūlė Francijai militarinę sąjungą, bet Francija tą pasiūlymą atmetė. Kiek žinoma, Japonija jau per porą pastarųjų metų bando gauti paskolų ar kreditų Francijoj, bet vis be pasekmių.

Japonija pabėgusius iš katorgos rusus išdavė Rusijai

Tokio, lapkr. 22.—22 rusai kurie neseniai pabėgo iš katorgos Siberijoj ir su didelių vargų, atvirose valtyse dasigavo į Japoniją, pasak laikraščių, tapo išduoti Rusijai ir dabar rusų laivo yra gabenami į Vladivostoką, kur jie bus sušaudyti.

Nors Japonijos užsienio reikalų ministerija tikrina, kad nebuvę jokių pasitarimų su Rusijos ambasada apie tų pabėgėlių likimą, tačiau laikraščiai tvirtina, kad Rusijos valdžia prašiusi išduoti jai tuos politinius pabėgėlius.

Kelios japonų organizacijos ragino policiją leisti pabėgėliams pasilikti Japonijoj, arba juos išgabenti į Manžuriją, kur yra ir daugiau rusų tremtinių, bet jų balso valdžia neišklausė.

Keturios saužudystės į dieną New Yorke

New York, lapkr. 22.—Vyriausio medikalo egzaminierio ofisas paskelbė, kad New York'e nusižudo vidutiniškai keturi žmonės į dieną.

Washington, lapkr. 20.—Washingtonas susilaukė naujos rusišės butlegerių, butent smetonos. Ir tų naujųjų butlegerių pelnas galbut esąs didesnis, negu munšaino pardavėjų.

Einant įstatymais, į šaltkoss dirbtuves galima vežti smetoną be inspekcijos. Tokia smetona yra \$8 už 10 galionų pigesnė, negu inspektorių patikrinta smetona. Dabar tapo patirta, kad tokia be inspekcijos smetona yra pardavinėjama ne tik šaltakoss dirbtuvėms, bet taipiau restoranams, kepykloms ir kitoms įstaigoms, kurios vartoja didesnę smetonos kiekį.

Picher, Okla.—Kapoiant malakas, skiedra pataikė C. F. Potter, 70 m., į koją ir perkirto gyslą. Kaimynai rado jį įstrigę į smagyslą, nuo nubėgimo kraujo.

Suomija nuteisė 54 fašistus

48 ruošų sukilimą Lapua fašistai liko išteisinti

Helsinki, Suomijoj, lapkr. 22.—Augsčiausias teismas baigė nagrinėjimą bylos 102 Lapua fašistų vadų, kurie vadovavo sukilimui pereito kovo mėn. Iš teisiųjų 22 liko nuteisti kalinimui nuo 6 mėn. iki 2½ metų. 32 fašistai, įskaitant vyriausius jų vadus, V. Kosola ir gen Martti Wallenius, buvusį generalinio štabo viršininką, liko nuteisti sąlyginiam kalinimui. Likusieji fašistų vadei tapo išteisinti.

Jie visi tarp kitko buvo kaltinami ir už šalies išdavystę, bet teismas tą kaltinimą atmėtė.

Automobiliai užmušė 23,000 žmonių

Hartford, Conn.—Travelers Insurance Co. surinktomis žiniomis, šiemet per pirmus dešimt mėnesių visoje šalyje automobiliai užmušė jau 23,000 žmonių.

Bet visgi šiemet užmušė 15 nuos, mažiau, negu per tą patį laiką automobiliai užmušė pernai.

Susiginčijo su žmona ir pasikorė

Spalio 10 dieną Dumblaukių kaime pasikorė Šatrėnų k., Pakenėžio v., gyventojas Julius Aleliunas 30 met. amž.

Pasikoroimo priežastis ekonominis krizis ir nesugyvenimas su žmona. Tą dieną Aleliunas susiginčijęs su žmona, ją gerkiai primušė. Žmona pabėgo. Pasilikęs vienas jis nutarė žmonos atsipašyti ir radęs ją Dumblaukių kaime pas vieną ukininį prašė, kad ji išeitų, nes noris pasikalbėti; jo žmona bijojusi ir išeiti atsakiusi. Tada jis nuėjo į daržinę, pasiėmė vadeles ir atėjęs prie namo galio pasikorė.

Aleliunas J. nors ir turėjo sklypą, bet gyveno labai neturtingai. Jo namuose rasti žemės banko reikalavimai sumokėti 600 litų. Matyt, neturėdamas iš ko sumokėti skolos ir su žmona muštynių paveiktas ir pasikorė.

Belleville, Ill.—Dae Friedman, 3 m., parkrito lauke. Kitas šiaudenas pervėrė akį ir įstrigo į smagenis. Vaikas mirė.

TIKTAI PENKIOS SAVAITES BELIKO

IKI KALĖDŲ

ar jus jau pasiuntėte savo Dovaną Lietuvon?

Svarbiau ir patogiau yra pasiųsti pinigų, negu kokią siuntinį.

Atsilankykite į Naujienas, kurios už mažą atlyginimą pasiųs jūsų dovaną ir KARTU DUOS JUMS GRAŽŲ PASVEIKINIMO LAISKELELĮ D Y K A I. Laiškelį galėsite pasiųsti Lietuvon.

Piniginį siuntimo blankas išsiunčiame ant pareikalavimo

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street

OFISAS ATDARAS KASDIEN NUO 8 IKI 8 ŠVENTADIENIAIS NUO 9 IKI 1 VAL.

KORESPONDENCIJOS

Boston, Mass.

Amerikos knygynai ir
lietuvių knygos

Bostone susiorganizavo Inter-racial Citizens' Committee of Massachusetts. Tam komitetui vadovauja p. a. Putnam. Tos organizacijos tikslas yra grynai kultūrinis, bentent, suvesti į artimesnį kontaktą Amerikos gyvenančius įvairių tautų žmones. To komiteto lietuvių skyriaus pirmininku yra Vincent Jenkins.

Lietuvių skyrius pasirūpino išleisti lietuvių knygų sąrašą, kuris yra rekomenduojamas knygynams. Sąrašą sudarė p. Jenkins ir Frank Galinis. Į sąrašą, kuris tilpo žurnale The Library Journal, įėjo daugiausiai modernios lietuvių knygų, — originalės ir vertimai iš svetimų kalbų.

Prie progos reikia pasakyti, jog didesnioje Amerikos miestuose knygynai paprastai turi ir lietuviškų knygų skyrių. Tų skyrių didumas priklauso nuo to, kaip didelis yra pareikalavimas. Jeigu atsiranda daug žmonių, kurie skaito lietuviškas knygas, tai knygynas stengiasi daugiau ir knygų įsigyti.

Butų labai geras dalykas, kad lietuvių imty iš viešųjų knygynų lietuviškas knygas skaityti. Knygos duodama skaityti veltui arba už visai mažą atlyginimą (kai kur imama 25 centai per metus). Skaitymas knygų yra vienas naudingiausių būdų praleisti laiką. — N.

Juneau, Alaska

Būsimio laisviečio nusikundimas.

Prieš kiek laiko pas mane atėjo vienas "Laisvės" skaitytojas ir paprašė, kad aš praneščiau plačiau visuomenei apie tai, kaip "Laisvė" patarnauja žmonėms. Jis parodė man ir visus dokumentus.

Dalykas buvo toks: šių metų gegužės 26 d. per "Laisvę" jis pasiuntė į Lietuvą \$115, išsilydindamas tam tikrą, iš to laikraščio gautą, blanką. Praėjo gerokai laiko, o jokio atsakymo apie pinigų gavimą nesusilaikė, dagi negavo nei kvitos iš "Laisvės". Liepos 3 d. jis parašė laišką į Jėdjo 3 centų krasaženkli. Tačiau komisarai neatkreipė dėmesio nei į tai. Tada žmogus nuėjo į paštą pasiteirauti, kas atsitiko su jo pinigais.

Vėl praėjo gerokai laiko, be' iš "Laisvės" jokio atsakymo. Įdomiausia yra tai, jog tas pats žmogus, pasipiktinęs "Laisvės" patarnavimu, liepos 12 d. pasiuntė į Lietuvą pinigų per "Naujienas", kurios jam suteikė geriausį patarnavimą: pasiūstį pinigai jau seniai tapo išmokėti Lietuvoje. Apie tai jis gavo pranešimą ne tik iš "Naujienų", bet ir iš to asmens, kuriam tie pinigai buvo pasiūsti.

Dabar tas žmogus suprato, jog "Laisvės" visi šūkavimai apie darbininkų reikalus yra tik humbugas. Jis turėjo daug prakaito išlieti, kol sutaupė tuos kelis dešėkus dolerių. O kai komisarai pagavo tuos pinigus, tai tiesiog negali priprašyti, kad jie pasiūstų juos į Lietuvą.

Tai nėra koks piktas noras kam nors įkasti, — visi dokumentai yra ant rankų ir, reikalui esant, jie bus galima paskelbti. Aš manau, kad tokie dalykai gali būti ir visuomenei įdomūs. — J. R.

**GARSINKITĖS
NAUJIENOSE**

Liet. Atstatymo B-vės šerinkams Mass. valstijoje

Kaip jau buvo garsinta laikraščiuose, Lietuvos Atstatymo Bendrovė eina prie likvidacijos. Yra dedamos visos pastangos su pagalba mūsų spaudos surinkti visų šerinkų pakaitas (proxies), bet iki šiol, kiek žinoma, tikrai apie dešimtą dalis teatsisaukė. Reikia žinoti, kad tie šerinkai, kurie neat-sisauks ir neužsiregistruos savo naujų antrųjų, neabejotinai likvidavus bendrovę nieko negaus ir neturės legalės teisės

'Juodojo dramblio kaulo' transportas

Po didžiojo karo, po visos revoliucijos bangos yra kas pasakoti. Ypač daug ką turi pasakoti žmonės arti buvę prie aukštųjų sferų. Todėl nieko nuostabaus, kad paskutiniui laikui knygų rinka yra užvers-ta įvairių asmenų memuarais, dienoraščiais ir tt. Vieni stengiasi savo atsiminimuose kaltinti kitus, kiti save pateisinti.

Ir štai tuo pat laiku anglų knygų rinkoje pasirodė taip pat vieno asmens memuarai, kuriuose jis savęs nei teisina, nei kitų kaltina, nors savo amžių praleido ne labai paprastose aplinkybėse.

Memuarų autorius kapitonas Teodoras Canot. Jis savo memuarus parašė prieš 75 m. 1854 metais. Visi šie duomenys dar nieko nepasako? Tiesa! Na, jo svarba tame, jog jis visą savo ilgą amžį praleido gabendamas savo laivų "juodojo dramblio kaulo" transportus!

Juodojo dramblio kaulo? Taip! Juodojo dramblio kaulo transportus.

Tais laikais "juodojo dramblio kaulo" vadino negrus, vėžamus iš Afrikos į Šiaur. Ameriką vergauji plantatoriams. Šis angliškas mister'is labai šaltai pasakoja apie savo amatą, prietikius, lyg rodos jis pasakotų apie bananų gabėnimą iš Argentinos į Angliją.

Ir iš tiesų, jo akys šios juodos žmogystės ir neturėjo didesnės vėrtės kaip bananai, apelsinai, beždžionės ar papugos. Tai buvo prekė, kurią reikalavo ir buvo žmonės, kurie ją tiekė.

Ir įdomus tie atsiminimai, išvydę pasaulį daugiau kaip už pusimčio metų. Pasirodo, jog negrus gaudydavo jų sodybose ne tik baltijai, bet ir tokie pat negrai, kaip parduodami į vergiją.

Aišku, jog kiekvienas karo belaisvis Afrikoje budavo skaitomas preke. Jų nesuvalgydavo, bet laikydavo uždarą, laukdami "juodo dramblio kaulo" pirklių. Bet juk ne kasdien kariuodavo. Pasitaikydavo, jog į kurio nors negrų karaliaus sodybą užsukdavo pirkliai ir taikos metu.

Kas daryti? Tuomet prasidėdavo vilko ir žiurkės pasakėčios istorija.

Negrų karaliukas pradėdavo prisiminti savo piliečių buvusias prasižengimus, už kuriuos jis juos nenubaudė. Dabar ir jis įsakydavo savo sargams juos sugauti ir atgabenti pas jį.

Atgabenti pavaldiniai aiškindavosi nesą kalti, ne jie papildė tą ar kitą prasižengimą, bet karaliukas neklausydavo, jis laikėsi principo, jog už tėvo prasikaltimus, atsako sūnus ir dukterys, už vyrų, jei jie mirė — jų žmonos. Surinkęs šiuos nelaiminguo-

praejus tam tikram laikui reikalausti.

Todėl, kad apsaugoti Massachusetts šerinkus, yra skaičiuojami šerinkų susirinkimas "Sandaros" Svetainėje, 327 E St., South Boston, Mass., nedėlio, lapkr. (Nov.) 27, 1932, kaip 11 ryto. Visi šerinkai, kurie bendrovės reikalais interresuojatės ir likvidavus savo dalį gauti norite, dalyvaus, o jei ypatiskai dalyvauti negalite, tuojau susisiekite su Mass. Šerinkų Atstovybės nariais, parašydami vienam arba kitiems žemiau pasirašiusiems.

Liet. Atst. B-vės Mass.
Atstovybė,
Adv. F. J. Bagodius, Pirma,
258 W. Broadway,
So. Boston, Mass.
K. J. Paulauskas, Sekr.
256 W. Third St.,
So. Boston, Mass.

'Juodojo dramblio kaulo' transportas

sius už žibučius parduodavo arabų pirkliams, kurie nupirktus vergus turėdavo pristatyti į artimiausią uostą.

Kelionė per tyrus, miškus, bafas gan sunkiai sekdavosi supandiotiems negrams. Dalis jų netekdavo jūgų ir atsilikdavo. Tokius varovai ir pirkli-liai papiaudavo. Mat, jei juos paliktų gyvus savam likimui — galėtų atsirasti simulantų, kurie tuo panorėtų išsigelbėti iš vergijos.

Ir keliai, kuriais budavo gabunami šie nelaimingieji juodo-džiai — nusėti žmonių kaulais, kurie tarp tyrų smėlio lygiai taip baltai blizga, kaip baltodžių žmonių kaulai.

Nuo kelionės nuvargdavo, išbadėdavo ir dalis budavo netinkama tolimesnei kelionei per juras į "laimės" šalį — Ameriką.

Tai suteikdavo nuostolį pirkliams, nes ir taip dalį vergų reikėjo dar tyruose papiauti, o juk už kiekvieną mokėta...

Tuomet gudriji arabai sugalvojo laivų kapitonus — vergų pirklius — apgauti. Jie turėdavo vieną arba kelis šundaktarius ir tie prieš kapitonus apžiūrėdavo tam tikrais vais-tais pasistengdavo priduoti nuvargusiems negrams žvalęne išvaizdą.

Kapitonai prieš krovimą į laivą apžiūrėdavo kiekvieną negro muskulą, sąnari, dantį, kad būtų pilnai sveikas ir tinkamas sunkiam fiziniam darbui. Netinkami tekdavo paleisti nes iš jų jokios naudos nebūdavo.

Kapitonai imdavo šias gyvas prekes, kiek tik turėdavo vietos savo laive. Negrai budavo sukemšami į laivą, kaip sil-kės į bačką. Labai dažnai pasitaikydavo, jog negrai visi kelionės laiką nuo Afrikos iki Amerikos krantų turėdavo gulti viens ant kito arba miegoti.

**DOUBLE
ACTING
KCB BAKING
POWDER**

Pastebėkite puikų rezultatą — kaip piragų laisvą išėjimą.

**SAME PRICE
FOR OVER
40 YEARS**

25 ounces for 25¢

MILLIONS OF POUNDS USED BY OUR COOKS AND BAKERS

NAUJIENU
Pinigų Siuntimo Skyrius at-darė kasdien nuo 8 v. ryto iki 8 v. vak. Nedėdieniais nuo 9 v. ryto iki 1 v. p. p.

Garsinkitės "N-nose"

NAUJIENOS, Chicago, Ill.

Jie budavo laikomi laivo viduje nuogi, nes mat rubai tik dar labiau užterštų laivą, o ir taip — anot autoriaus, dėl smarvės kiekvienas karo laivo jurininkas užsodavo vergų laivą už penkių kilometrų. Aišku, kad tokiose sąlygose važiuojant kildavo įvairių ligų epidemijos ir dvidešimt, nuosimčių tekdavo kaip mirusius pasiūsti žuvims maistui.

Kiekvieną dieną kapitonas apžiūrėdavo visus kiekvieną negro ieškodamas raupų ligos žymių. Jei tik pastebėdavo ant kurio nors negro odos rau-doną puokelę ar šiaip įtartą raudonumą — tuojau jį atskirdavo nuo kitų. Jei pas izoliu-otą visgi raupai nepasireikš-davo, jį grąžindavo prie kitų, jei apsigūdavo — duodavo jam morkijas porciją ir pasiūsdavo į jūrą.

Taip elgdavosi su rauplėtais ne todėl, kad rauplėti ligonių neįsileisdavo Ameriką kaip dabar, bet todėl, kad didelis nuosimtis jų mirdavo. Škilus rauplių epidemijai laive — mirdavo 60, dargi 70 nuosų viso transporto. Dažnai negrai budavo išvaromi iš laivo vidurio į viršų, kur turėdavo plautis jūrų vandeniu.

Zmoniškesni kapitonai leisdavo negrams ant dėnio išėjus valgyti, dainuoti savo ilgesio pilnas dainas.

Ispanai, šventos inkvizicijos lauzų išauklėti katalikai, stengdavosi atvesti negrus ir į iš-ganyką: būtinai reikalauda-vo, kad prieš valgį būtų ne-grams paskaityta malda, o ki-tas tikybos dogmas įkaldavo jiems bizūnu, kaip kryžiuočiai lietuviams.

Tvarką tarp negrų palaiky-davo igula ir patys negrai. Kapitonas išrinkdavo iš negrų tarpo žiauresnius ir paskirda-vo jų valdžion dešimt draugų, kuriuos tie už geresnį kėsnį duonos nemenkiau daūzdavo bizūnais už baltodžius.

Antra, negrai budavo nepa-vojingi: jie budavo surakinti, jie baltodžių bijodavo ir nie-kad nesukildavo.

Maty, nuosukilimo juos atbaidydavo taip pat nemokė-jimas valdyti laivą, o juk tuo-met ir laivą užvaldžius jokios naudos nebūtų.

Ir šie "juodojo dramblio kaulo" transportai plaukė ir plaukė per vandenyną teikda-mi nepaprastą pelną vergų pirkliams.

Be vergų pirklių negalėjo visiškai viešai užsiminti šiuo amatu, jie buvo persekiojami anglų karo laivų, kurie sugautus negrų transportus konfiskuo-davo, o pirklius dažniausiai pasiūsdavo arba pas ryklius į jūrą arba pakardavo po laivo stiebu.

Be juk ir šiandien persekio-jami baltųjų vergų pirkliai. Yra išleisti griežčiausi įstaty-mai, bet pro juos jie prasmunka ir išvengia užsipelnymo bausmės. Panašiai buvo ir tuomet su juodųjų vergų pirk-liais. Anglų įstatymas sakė, kad laivo kapitonas ir igula baudžiama tuomet už vergų pirklybą, kuomet randama bent vienas negras, kuris patvirtintų, jog šis laivas užsima-vergų prekybą.

Ir įstatymas, kuris buvo iš-leistas negrų apgynimui, vėto jų mirties dekretu.

Kapitonai, pamatę, jog juos

vejasi anglų karo laivas — pa-sistengdavo visus negrus pa-siūsti į jūros dugną ir tuo iš-gelbėti savo ir igulos gyvybę. Šių atsiminimų autorius pasakoja apie savo draugą ka-pitoną Homans, kuris vieną kartą labai gudriai išsisaugojo nuo karo lauko teismo už pre-kybą vergais.

Tas autorius draugas, tipiš-kas vergų pirklys, kartą vežė 600 žmonių transportą.

Ir štai, jis pamatė, kad jį vejasi anglų karo laivai. Jis stengėsi iš jų pasprukti, bet buvo sunku, reikėjo savo gy-vybę gelbėti pasiūsiuosiant, kad ir su dideliu nuostoliu, nuo negrų.

Jis įsakė užvaryti ant palu-bės negrus ir visus šešis šim-tus vyrų ir moterų pririšo prie grandinės. Tą grandinę jis pri-tvirtino prie inkaro. Pavakary, kuomet anglų karo laivai pri-siartinio prie jo laivo per švį ir įsakė jam stoti ir jis matė, jog nepaspruks, jis įsakė mest į jūrą inkarą.

Inkaras, puldamas į jūrą, paskui save nusitempė ir prie jo prirakintus visus šešis šim-tus nelaimingųjų negrų.

Pasigirdo nežmoniškas rik-s-mas, bet po minutės, dviejų vėl užviešpatavo kapų tylą, tik girdėjosi besitartinčių anglų luotų plaukimas.

Užlipusius daryti reviziją anglų kapitonas su'iko malonia šypsena veide...

Ziaurus, baisūs laikai! Šiur-pas perbėga per pečius skai-lant šiuos atsiminimus.

Be ar mūsų laikais su bal-tųjų vergų prekyba, pasauli-nėm skerdynėm karo frontuo-

se — nežiaurus laikai?

Ne vienam XXX-to amžiaus piliečiui perbėgs šiurpas per pečius skaitant pasaulinių ka-

ry karo vadų atsiminimus...

Bet nejaugi žmonija niekad neįstengs gyventi be kruvinų košmarų?

St. 2.

Išpardavimas Tesis

DAR TRIS DIENAS

Mūsų Trijų Dienų Anglių Išpardavimas buvo taip pasek-mingas, kad mes priversti esame jį pratesti, kad duoti pro-gos tiems, kurie negalėjo juo pasinaudoti.

Tikros Black Band, tonui --- \$7.50

Atvešime prie jūsų durų

Geriausios rūšies Pocahontas Lump, su pristatymu, tonui \$9.00

Pocahontas main run, 4 tonai \$6.75 ar daugiau, tonui

**Indiana Egg \$6.00
Indiana Lump \$6.50
Indiana Nut \$6.00**

Anglių kainos pakils, Užtat pirkite dabar, sutaupysite pinigų.

Taylor Coal Co.

2426 So. Halsted St.
Phone CANAL 5059

KALAKUTAS DYKAI

PHILCO \$18.75
Midget Radio
CROSLEY MIDGET \$19.75
RADIO
tikslai
KOLSTER International \$49.50
10 Tubų SILVER MARSHALL \$39.50

Kalakutas arba Trumpųjų Bangu RADIO DYKAI

Jos. F. Budrik, Inc.

3417-21 So. Halsted Street
Tel. BOULEVARD 8167-4705

LIETUVIŲ PROGRAMAI
WCFL 970 kil. Lietuvių Valanda Nedėliomis nuo 1 iki 2 val. po pietų.
WHFC 1420 kil. Ketvergais. Pradžia 7:30 vakare.

Chicago LAW School

ACCREDITED

THE STUDY OF LAW DEVELOPS AND EQUIPS LEADERS. Most of our Leading Men, including our Presidents, have been Lawyers. TRAINED MINDS NATURALLY GO FORWARD. There is always a Great Demand for Men and Women with Legal Training. INVESTIGATE OUR UNIQUE SINGLE TEXT SYSTEM. One subject at a time. No Time Lost. New Classes formed nine times a Year. Store-Studying and Earning Credits at any time. ENTER NOW. LL.B. Degree in Three Years, Day and Evening Classes.

PRE-LAW, LAW AND POST-GRADUATE COURSES
14' EAST MONROE STREET

A. A. Anderson, President Telephone Registrar, State 6145 (Est. Feb. 5, 1896)

DĖKOS DIENAI

KALAKUTIENOS PIETAI TIK 65c

Seimininkės, neviršio ir nekepkite pietų namie DĖKOS DIENOJE, nes mūsų VALGYKLOJE gausite geriausias kalakutienos pietus 65c

Taipgi turėjome ir kitokių gerųjų ir sveikų valgių, kaip ir visada.

Eagle Restaurant

W. C. Lukaus, Sav.
1745 So. Halsted Street
TEL. CANAL 1547

MIRUSIŲJŲ LAIDOJIMAI SENOVĖJ

(Tęsa)

Bet ir toki mirusiųjų laidojimo būdus, suprantama, yra nepažįstus, nes ir į aukštesnės visgi išsivysčiusios gyvulių ir žvėrys ir lavonus vaikiodavo. Todėl su laiku pas daugelį tautų atsirado paprotys mirusiųjų lavonus slėpti įvairiose urvuose ir uolose. Prie mirusiųjų lavonų slėpimo urvuose ir uolose daug prisidėjo ir lavonų baimė. Mat pirmąsias nekultūringos tautos numirėlių lavonus ne tik gerbdavo, bet jų ir bijodavo. Todėl lavonus čia slėpti urvuose, uolose ir kitur, o angs užversdavo dar akmenimis ar užkasdavo žemėmis. O urvų ir uolų senovės laikais budavo daug ir jų rasę numirėlius laidojimo būdus sunku. Vėliau, žinoma, gamtos urvai ir uolos tapo pakeisti dirbtiniais urvais, o vėliau ir paprastais kapais. Tokiu būdu per daugelį amžių nuo lavonų čimono, nuo jo padėjimo lušnelį ar lauke, buvo prieita prie lavonų slėpimo žemė.

Tyrinėjimai parodė, kad akmenis amžiaus perijoje Europos gyventojai savo numirėlių lavonus daugiausia slėpdavo urvuose ir uolose. Baigiantis akmenis amžiaus parijodui jau prasidėdavo lavonų kaviavimas dirbtinėse uolose urvuose ir net laidojimas žemė. Akmenis amžiaus perijoje nėra žinoma nė vieno atsitikimo, kad lavonas būtų sudegintas ar kitokiu koku nors būdu sunaikintas.

Prieš kokius 300 metų, kai Europoj jau buvo prasidėjęs žalvario perijodas, mirusieji budavo užkasami žemėn, o vadams ir šiaip žymėms žmonėms supilami dideli antkapiai, vadinami milžinkapiai. Tu laikų Europoj tokių milžinkapių yra randama jau nemažai.

Panašiai savo mirusiuosius laidojimo ir kultūringiausios senovės laikų tautos egiptiečiai, sumerai, babiloniečiai ir kt. Nors egiptiečiai buvo pasiekę jau nepaprastai aukštos kultūros, bet jie vistiek tebeimanė, kad mirusieji žmonės po mirties taip pat kuniškai tebegyvena, kaip ir gyvi budami prieš mirtį. Jie tikėjo, kad dvasia kuną yra tik laikinai apleidusi ir kad ji kuomet nors į kuną vėl sugrįžianti ir kunas prisikels. Todėl egiptiečiai ypatingai stengėsi kad mirusiųjų kunai greitai nesugestų, nesuputų, nei tuomet dvasia nebeturėtų į ką sugrįžti ir numirėlis nebegalėtų prisikelti. Toks egiptiečių tikėjimas privedė prie mirusiųjų lavonų balzamavimo ir darymo vadinamųjų mumijų. Nors toks tikėjimas vėliau šiek tiek sunyko ar pasikeitė, bet lavonų balzamavimas ir mumijų darymas neišnyko, o virto nepaprastai aukštu menu. Net mūsų laikais, kuomet visi mokslai taip nepaprastai išaugo, išsiplėtė, kuomet ir medicinos mokslas pakilo, palyginus su senovės laikais, galima sakyti į padanges, bet numirėlių lavonus balzamuoti taip, kaip egiptiečiai, beveik dar neišmokome. Nuo kai kurių lavonų išbalzamavimo jau yra praėję daug tūkstančių metų, o lavonai yra išlikę visiškai sveiki, nesugedę, lyg būtų prieš keliasdešimt metų išbalzamuoti.

Kaip budavo atliekamas pats balzamavimas, visai tikrai šiandien nėra žinomas. Yra žinoma, kad tam tikri specialistai numirėliui išimdamo vidurius, galvos smegenis ir kitas minkštesnes ir greit puvančias vietas. Vidurius, galvą ir kitas vietas pripildydavo visokių puvimą sulaukančių skystimų ir smalių. Po to lavoną džiovindavo ir apsuksdavo įvairiomis smaltomis medžiagomis. Tos visos medžiagos, tie visi vaistai budavo taip specialiai gerai paruošti, kad iš tiesų lavono puvimą beveik visiškai sulaukydavo ir lavonas įdėtas į tam tikrą karstą, vadinamą sarkofagą, galėdavo išbūti nepuvęs amžiais. Taip išbalzamuoti ir paruošti lavonai vadinavosi mumijomis. Kai mūsų laikais buvo pradėti kasinėjimai Egipte, tokių išbalzamuotų lavonų, mumijų, buvo surasta gana daug ir išvežti į įvairius Europos muziejus. Tokių egiptiečių mumijų Europos muziejuose galima ir šiandien už tam tikrą mokesį pamatyti.

Ypatingai gerai budavo padaromos aukštųjų turtingųjų asmenų, o ypač faraonų mumijos. Paprastųjų gyventojų mumijos, arba kartais ir visai nebalzamuoti lavonai, žinoma, budavo pakasami žemėn ir tiek. Bet faraonai buvo apsirinkę sau tam tikrą vietą netoli sostinės. Tebū, kur juos ir laidojavo. Karalių — faraonų mumijas ne taip sau paprastai užkasdavo žemėn, ar paslėpdavo į uolas, bet paprastai dar jiems supildavo ir tam tikrų antkapių piramidžių pavidalo. Tokius antkapius — piramidas kartais susipildin-

davo faraonai gyvi. Ypač milžiniškos piramidės yra IV dinastijos faraonų Cheopso, Chefreno ir Micerino. Didžiausioji piramidė turi 450 pėdų aukščio, jos šonai turi po 700 pėdų ilgį; visa piramidė, kaip apskaičiuojama, galinti sverti 488,300 tonų. Pastatyta daugiausia iš didžiųjų akmenų, kuriuos turėjo iš viso krašto sunėsti ir ant kito kito sukrauti tiktai žmonių rankos. Tų milžiniškų faraonų kapų padirbimas nusitęsė Egipto kraštą kaip baisiausias karas ar kita kokia nelaimė.

Patys faraonų grabai, vadinamieji sarkofagai, budavo papuošiami įvairiais paveikslais, pridedami įvairiausių turtų, aukso, brangenybių ir tt. Iš kai kurių sarkofagų paveikslų mes galime sužinoti ir egiptiečių gyvenimą. Pav., faraono Ramzio II kape nupiešta skerdykla, duonkepykla ir ir karaliaus virtuvė. Iš tų paveikslų maždaug mes galime įsivaizduoti, kaip atrodė prieš keletą tūkstančių metų duonos, kepyklos, arba karaliaus virtuvė.

Ramesido V kape, kurį rodomėnai vadino "Memnono kapu", mes randame nupieštus pomirtinio gyvenimo paveikslus. Paveikslai daug geriau atvaizduoja pomirtinį gyvenimą pragare, negu dangų. Matyti, ir egiptiečių fantazija daug geriau įsivaizdino pragarą, negu dangų su jo linksmybėmis. Rojuje atvaizduota mes matome tik įvairių vaisių, vandens ir užganėdintų savo likimu žmonių, tuo tarpu kai pragaro vaizdai daug įvairesni. Čia nupiešta žmonės, vaikščiojantys be galvų, kiti velka virvute pasikui save savo širdį, tretį pa-

karti už kojų ir verda katiluose.

Daugiausia yra nupiešta faraonų garbinančių paveikslų, kaip jis nugalė karuose, paima daug priešių, yra dievų mylimas ir tt. Bet yra sarkofagai, kur yra atvaizduota ir kaimiečių gyvenimas: sėja, dirvos arimas, rugiapūtė, kulinimas su jaučių pagalba, kurie išmėndžioja grūdus ir tt. Tai, kaip ištaigingai budavo įrengiami faraonų sarkofagai, mes galime suprasti iš faraono Tutanchameno atkasto grabo. Tutanchameno grabas buvo atkastas 1922 m. lapkr. mėnesį. Jį atrado Howard Carter. Sarkofagas susideda iš trijų vienas į kitą įdėtų grabų, padarytų iš gryno aukso ir papuoštų brangiaisiais akmenimis. Visas Tutanchameno sarkofago auksas svėrė 31,500 svarų! O kiti sarkofago turtai, brangakmeniai yra sčiai neišskaičiuojami. Taip tai laidojimo savo mirusius karalius — faraonus egiptiečiai.

Be to, dar reikia pažymėti, kad su mirusiu faraonu kartu budavo palaidojama ir jo daugybė tarnų, jo arkliai, įdėdami jo ginklai, indai ir tt. ir tt. Žodžiu, budavo stengiamasi įdėti graban visko, kuo tik faraonas naudojosi čia ant žemės begyvendamas, kad ir miręs tuo pačiu gyvenimu vėl galėtų gyventi ir tuo pačiu prabangumu naudotis. Tokiu būdu, faraonui mirus, jo grabas budavo gyvi palaidojami šimtai vergų ir vergių, kad ir anapus gyvenimo jie galėtų savo viešpačiui tarnauti. Panašiai budavo laidojami ir kiti Egiptiečiai.

to didikai, tiktai gal but tuo skirtumu, kad viškas budavo atliekama mažesniame kiekty.

Visai panašiai savo karalius ir įvairius didikus laidojavo ir Mesopotamijos tautos nemokėjo tokio lavonų balzamavimo meno, ir, be to, karaliams nebūdavo pilamos tokios milžiniškos piramidės — antkapiai. 1927—28 ir 1928—29 metų žiemomis, Leonardui C. Wolley vadovaujant, buvo kasinėjami Ur'o miesto griuvėsiai. Buvo atkasta ir keletas sumerų karalių kapų. Karalių kapai taip pat visus nustebino savo nepaprastais turtais: ten rasta ir auksinių indų, ir puodų, lėkščių, taurių, laurėlių, pagamintų iš įvairių mineralų, iečių, vilyčių, šiaip auksu brangenybių ir tt. Buvo atkastas kambarys, kur palaidotas karalienės šub-ad kunas. Tai, galima sakyti, tikras brangenybių sandėlis: puikus apsiaustas perlais ir brangiaisiais akmenimis nusagstytais dengė jos kuną, auksas ir žydėnasis akmenėlis puošė jos galvą, kaklą, rankas. Randama daug graučių, kurie rodo, kad su karaliene kartu buvo palaidota daug vergų, vergių, tarnų ir tt. Kiti atkasti karalių kapai maždaug tą patį liudija.

Taip laidojavo savo mirusiuosius kai kuriuos senovės tautos. —C. Cernkus.

SIUSKIT PER NAUJIENAS PINIGUS LIETUVON

To prašo Lietuvos žmonės ir taip pataria Lietuvos bankai

Išlošti \$2,500

arba Buick Sedan ir \$1,000 Cash

Mes duodame daugiau negu \$5000—100 pryzais naujame didelame skelbimo plane mūsų biiznyje. Taip pat tūkstančius dolerių specialiu atlyginimu. Mes nereikalaujame nei vieno cento jūsų pinigų už šiam išlošimui. P. C. H. Esie, farmeis iš Indiana Valstijos išlošė \$3,000. Mrs. Edna Ziler iš Ky. išlošė \$1,000, ir daugelis kitų. Šioj kampanijoj kas nors išlaimės \$2,500—Kodėl ne jūs?

AR JUS GALITE RASTI 5 VEIDUS? Žmonės važiuojant kare, kurį matote šia viršut. išlošė 18 jo. Jų veidai parodomi šame paveiksle visose vietose. Raskite veidai anversd, kiti žūrli šonu, kiti šimtoje į juos. Paženklinkite veidus, kurienes auraisite, iškirpkite paveikslą ir kartu su savo adresu prisiųskite mums. Geros akys greit suras. Ar galite jūs?

Prisiųskite šiandien \$1,000 EXTRA

bar ir aktyviai prisidėsite, bukite tikri, kad jūs gausite specialų cash atlyginimą. Jūs galite išlošti paskiausio modelio Buick 8 sedan, kurį pristatys Jūsų atsiminamasis dalyvis ir \$1,000. extra už pa-
kabinimą—arba \$2,500, jeigu jūs norite gauti cash. Jeigu bus lygus skaičius, duosime dvigubą pryzin. Jeigu jūs norite išlošti pirmą pryzą \$2,500 pinigais, prisiųskite atakymą šiandien dėl pinigų. Nė cento jūsų pinigų nereikia. Kad išlošti, spauskite apsimokė.

SIUSKITE KUPONĄ ŠIANDIEN

PARAMOUNT PRODUCTS CO., Dept. 2111, Des Moines, Iowa.

Ar paženklinavę penkiuos ar daugiau veidų, \$2,500 pryzą paveiksle, kurį šia šiandien, ir ar norėdami išlošti pryzą. Prašau man pasakyti koks yra mano stovis.

VARDAS _____

ADRESAS _____

NAUJA ELEKTRIKINE SKALBIMUI MASINA \$69.00

NAUJAS MAGLIUS — PROSAS \$49.00

Sykiu \$118.00

BUDRIKAS DUODA NUOLAIDOS \$50.00

PARDUODAME UŽ \$68.00

ANT LENGVŲ ISMOKEJIMŲ.

Jos.F. Budrik, Inc.

3417-21 So. Halsted Street
Tel. BOULEVARD 8167—4705

Nepamirškite Gražaus Programo Padėkavonės Dienoje iš stoties WHFC—1420 kil. Pradžia 7:30 val. vakaro. ir gražaus RADIO DAINININKŲ-MUZIKANTŲ VAKARO, Pėtnyčioj, Lapkr.-Nov. 25 d., Lietuvių Auditorijoj, 3133 So. Halsted St. Pradžia 7 val. vakaro.

Rusiška ir Turkiška Pirtis

DOUGLAS BATHS

3514-16 W. ROOSEVELT ROAD
arti St. Louis Ave. Tel. Kedzie 8202

Vanos, lietaus ir druskos vanos, swimming pool.

Rusiška ir turkiška pirtis moterims serdomis iki 7 v. v.

Daktaras

Kapitonas
Pasauliniame kare

WISSIG,
Specialistas iš Rusijos

GYDO VISAS LIGAS VYRU IR MOTERU PER 27 METUS NEŽIURINT KAIPO UŽSISENĖJUSIOS IR NEISGYDOMOS JOS YRA Speciališkai gydo ligas pilvo, plaučių, inkstų ir pūties užuodijimą kraujo, odos, ligas. Žaizdas, reumatizmą, galvos skausmus, skausmus nugaroje, kosėjimą, gerklės skaudėjimą ir paslaptingas ligas. Jeigu kiti negalioja jus išgyti, atleikite čia ir persitikrinkite, kas jūs jums gali padaryti. Praktikuoja per daugelį metų ir išgydė tūkstančius ligonių. Patarimas dykai. OFISO VALANDOS: Kasdien nuo 10 valandos ryto iki 1 valandos ir nuo 5-8 valandos vakaro. Nedėliomis nuo 10 ryto iki 1 val. 4200 West 26 St. kaimas Keeler Ave. Tel. Crawford 5573

*"Gamta savo žalumoj
retai švelni ir Lengva"*

KARO ŠAUKSMAS

"Gamta savo žalumoj" — kaip atvaizduota N. C. Wyeth . . . įkvėpta kraują stinginančių karinių įsistatų laukinių šauksmų, kurių barbariškas žiaurumas pirmuosius Amerikos kolonistus laikė nuolatiniame baimėje. "Gamta savo žalumoj Retai švelni ir Lengva" — ir žalias tabakas neturi vietos cigaretuose.

Luckies nėra žalio tabako —dėl to jie tokie lengvi

MES perkame puikiausią, patį puikiausią tabaką visame pasaulyje, bet tas dar neišaiškina kodėl žmonės visur skaito Lucky Strike lengviausiu cigaretu. Dalykas tame, kad mes niekuomet neužmirštame teisybės, jog "Gamta savo žalumoj Retai švelni ir Lengva" — todėl šis puikus tabakas, jį tinkamai

pasendinus, išnokinus, perleidžiamas per pagerinamą Lucky Strike valymo procesą, kuris žinomas kaip — "It's toasted". Štai kodėl kiekvieno miesto, miestelio ir sodybos gyventojas sako, kad Luckies yra tokie lengvi cigaretai.

"It's toasted"
Tas pakelis lengvų Luckies

Pagelbėjo Geliamai Rankai, Sako Ponis Nowakowska
"Per auvuriu da mui turėjau nepaprastai geliamą ranką. Naudojau įvairius linimentus, plasters ir mosis. Tačiau niekas nepagelbėjo. Pagaliau išnaudojus dvi bonkas inkaro Pain-Expeller visai skausmai pranyko. At dabar esu visiškai sveika, ašiu stebėtinai geram vaistui Pain-Expeller!"
S. N.
Philadelphia, Pa.
PAIN-EXPELLER

NAUJENOS
The Lithuanian Daily News
Published Daily Except Sunday by
The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1728 South Halsted Street
Telephone Roosevelt 3505

Editor P. GRIGAITIS

Subscription Rates:
\$3.00 per year in Canada
\$7.00 per year outside of Chicago
\$5.00 per year in Chicago
2c per copy

Entered as Second Class Matter
March 7th 1914 at the Post Office
of Chicago, Ill. under the act of
March 3rd 1879.

Naufienos eina kasdien. Iškliant
šeštadieniais. Leidžia Naujienos
Bendrovė, 1728 S. Halsted St., Chicago,
Ill. Telefonas Roosevelt 3505.

Chicagoje — pats:	Metams
Metams	\$8.00
Pusmetams	4.00
Trims mėnesiams	2.00
Dviem mėnesiams	1.50
Vienam mėnesiui	.75

Chicagoje per laiškus:	Metams
Metams	\$8.00
Pusmetams	4.00
Trims mėnesiams	2.00
Dviem mėnesiams	1.50
Vienam mėnesiui	.75

Chicagoje per laiškus, su Chicagoj, pats:	Metams
Metams	\$7.00
Pusmetams	3.50
Trims mėnesiams	1.75
Dviem mėnesiams	1.25
Vienam mėnesiui	.75

Chicagoje per laiškus, su Chicagoj, pats:	Metams
Metams	\$8.00
Pusmetams	4.00
Trims mėnesiams	2.00
Dviem mėnesiams	1.50
Vienam mėnesiui	.75

DĖKŲ DIENA

Dar vakar Chicago mokytojai ir mokytojos nebuvę gavę užvilkų algų. Veikiausia, be algų jiems teks ir šventę praleisti. Tačiau švietimo taryba įsakė kiekvienam mokytojui perskaityti mokyklose dėkojimo atsišaukimą.

Už ką dėkoti? Rinkimų kampanijoje prezidentas Hooveris daug kartų sakė, kad klysta tie, kurie mano, jogei blogiau negali būti. Tai buvo tiesa. Nėra tokio blogumo, kad negalėtų būti dar blogiau.

Todėl Amerikos žmonės rytoj galės būti dėkingi bent už tai, kad jiems nėra blogiau, negu kad galėtų būti.

ZOLĖ DAR NEPRADĖJO ŽELTI GATVĖSE

Vakar Hooveris su Rooseveltu matėsi ir kalbėjosi, pirmą kartą po rinkimų. Bet juodu veikiausia nie vėnas neužsiminė apie tą prezidento pranašavimą, kad "žolė apžels gatvės šimtuose miestų", jeigu bus išrinktas Rooseveltas. Žolė dar nepradėjo želti nei Washingtono, nei kurio kito miesto gatvėse.

Bet Hooveriui, žinoma, tuo tarpu yra pasiteisinimas, kad dabar atėjo šalčiai ir žolė negali augti.

Jeigu Roosevelt administracija taip pat mažai atliks ekonominės krašto buklės pataisymui ir bedarbių šelpimui, kaip Hooverio, tai ateinančių pavasarį gali pasirodyti Amerikos miestų gatvėse blogesni dalykai, negu žolė.

SOVIETAI TAIKOSI SU SAVO "PRIEŠAIS"

Iš Paryžiaus pranešama, kad šiomis dienomis Francija ir Lenkija pasirašysiančios nepuolimo sutartį su sovietų Rusija.

Prancūzai ir lenkai iki šiol buvo laikomi pikčiausiais bolševikų "priešais" vakaruose. Kada Maskva kalbėdavo apie "imperialistų ruošiamą puolimą prieš proletariato tėvynę", tai ji pirmiausia turėdavo galvoje Franciją ir jos pastumdėlę Lenkiją. Bet dabar sovietai jau nutarė daryti su jomis taiką.

Joms pasirašius nepuolimo sutartį, pasiliks šitame Rusijos šone tik dar vienas "priešas" — Rumanija. Su ja bolševikai seniai veda derybas, bet iki šiol jie negalėjo su ja susitarti dėlto, kadangi Rumanija reikalavo, kad ji nepuolimo sutartį būtų įdėtas pripažinimas Besarabijos Rumanijai. Maskva su tokio reikalavimu nesutinka.

Tačiau Rumanija yra nepavojingas Rusijai kaimynas. Niekas netiki, kad ta silpna valstybė galėtų milžinišką Rusiją pulsti.

Dabar pažvelgkime į rytinę Rusijos sieną. Tenai pavojingas jai kaimynas yra japonai. Nuo pernai metų, kada japonai užgrobė kinų Mandžuriją, buvo susidariusi ypatingai kebliai padėtis tarpe tų dviejų valstybių. Rusai pyko ant japonų ir pravardžiavo juos "banditais", skeldami pasiryžimą ginti su ginklu rankose "sovietų interesus" Mandžurijoje ir šaukdami viso pasaulio darbininkus padėti skriaudžiamai Kinijai. Koki dabar santykiai tarpe rusų ir japonų?

Tenka pasakyti, kad pastaruoju metu ir čia viskas griežtai pasikeitė. Maskvos laikraščiai jau japonų nebeplusta banditais. Priešingai, Maskvą japonai nusintę savo įgaliojimų Matsuoka tartis dėl reikalų Mandžurijoje. Jisai tenai buvo mandagiai priimtas ir, matyt, jam pavyko su bolševikais susiderėti, nes sovietų valdžia jau eina prie pripažinimo japonų okupacijos Mandžurijoje. Tą provinciją japonai, kaip žinoma, pavertė neva nepriklausoma valstybe ir sudarė jai valdžią, kurios Mandžurijos gyventojai visai nenori ir prieš ją kyla. Bet bolševikai užmezgė ryšius su taja japonų kontroliuojama "Mandžukuo" valdžia. Sovietų Rusija yra pirmutinė valstybė, kuri oficialiai paskyrė su "Mandžukuo" valdžios pritarimu savo konsulus į Mandžuriją.

Tuo būdu bolševikai, kurie pirma šaukė pasaulį ginti kinų nuo "banditų" japonų, jau su tais "banditais" draugauja ir remia jų smurto žygi.

Tai ir rytų fronte išnyko pavojus, kad sovietų

Rusija gali įsivelti į karą. Karo baubas, kuriuo per tiek metų bolševikai gąsdindavo Rusijos gyventojus ir visą pasaulį, palieka be reikšmės. Bet ar sovietų valdžia dabar ima mažinti savo išlaidas ginklams? Vargiai. Ji yra apsiginklavusi daugiausia prieš savo "vidujinius priešus", o ne prieš svetimas šalis.

Apžvalga

ROOSEVELTO DAUGUMA — 6,265,798 BALSŲ

Associated Press surinktomis iki šiol žiniomis, įvairūs kandidatai į Jungtinių Valstijų prezidentus lapkričio 8 d. gavo tiek balsų:

Roosevelt — 21,357,057.
Hoover — 15,091,259.
Thomas, socialistas, — 616,185.
Upshaw, prohibicijos partija, — 32,684.
Foster, komunistas, — 21,722.
Reynolds, Socialist-Labor, — 5,478.

Tuo būdu Rooseveltas gavo 6,265,798 balsų daugiau už Hooverį. Bet iš keleto valstijų dar nėra pilnai paduoti balsai. Kai kurių valstijų įstatymai nereikalauja, kad oficialūs balsų skaitymas būtų atliktas prieš lapkričio mėnesio pabaigą arba gruodžio mėnesio pradžią.

Tačiau galutinės skaitlinės nedaug tegalės pakeisti bendrus rezultatus. Atrodo, kad socialistų kandidatas Norman Thomas vargiai bus gavęs 800,000. Keturi metai atgal už Thomasą buvo paduota tik 260,000 balsų.

Bet komunistų balsų skaičius tai — be galo didelis įėjimas. Kaip savo kampanijos tikslą, jie skelbė "milijoną balsų už Fosterį". Kai kas manė, kad komunistų kandidatas gali gauti dešimtą ar trečią šimtą tūkstančių, bet pasirodė, kad jisai gavo dešimt kartų mažiau, negu buvo spėjama. Galutinis Fosterio balsų skaičius vargiai pasieks 25,000. Tai visos komunistų balsų susprogo, kaip mailo burbulas.

BE REIKALŲ KOLIOJASI

"Laisvės" redaktorius Tauras baltai pyksta ir koliojasi, kad "Naujienose" buvo pakartotas žinių agentūros Associated Press pirmesnis pranešimas, jogei nepilni apskaičiavimai balsų, paduotų lapkričio 8 d., rodo tik 15 su puse tūkstančių balsų už Fosterį. Jisai tvirtina, kad tai esąs sąmoningas "buržuazijos" melas, kurį komunistai, girdi, atremia, patys surinkdami ir paskelbdami savo kandidato balsus.

Mes tikime, kad jeigu balsus "rinks" ir skelbs komunistai, tai Fosteris pasirodys sumušęs net ir Rooseveltą, nes Maskvos davatų "aritmetiką" yra gerai žinoma.

Bet gaila, kad garsusis per "surpaupe" lindimo didvyris Tauras moka tik karščiutis ir plustis ir nė truputį nesistenčia galvoti. Kaip argumentą, kad "buržuazija" "slepia" Fosterio balsus, jisai paduoda tokius faktus:

"Tik vienam New Yorko mieste, sulys Tammany Hall apskaičiavimų ir paskelbimų, Komunistų Partijos kandidatai gavo virš 24,000 balsų; Chicago — virš 10,000, Minnesoto — virš 10,000."

Bet Tauras užmiršta, kad tie (teisingi ar ne, čia mes nespręsim) apskaičiavimai liečia balsus, paduotus už vietinius kandidatus, o ne už kandidatus į Jungtinių Valstijų prezidentus. "Naujienose" jau anksčiau buvo pastebėta, kad radikališkų partijų kandidatai ir vietiniai urėdus gavo daug daugiau balsų, negu prezidentas. Pavyzdžiui, socialistų kandidatas į New Yorko mē-

didelias "revoliucionierius", bet jie tą savo "revoliucionizaciją" rodo tik tuščiu plepėjimu ir piktyžodžiais. O kai jiems reikia paremti savo "revoliucines" frazes darbu, tai jie pasirodo didžiausi ištėžėliai. Lapkričio 8 d. komunistų "armija" numaravo ne paskui raudoną vėliavą, bet paskui želdį alaus!

TROCKIS VAŽIUOJA Į DANIJĄ

Buvęs sovietų karo komisaras ir nabašniko Lenino bendradarbis, Leonas Trockis, keliauja į Kopenhagą laikyti paskaitą universiteto studentams. Iš Danijos jisai ketina vėl sugrįžti į Prinkipo salą Turkijoje.

Po kapitalistišką Europą Trockis gali keliauti, o sovietų Rusijoje, kur jisai buvo vienas iš sovietų steigėjų, jam nevalia nė pasirodyti. Ar ne keista?

SVEIKATOS SKYRIUS

Ši Skyrių Tvarko ir Prižiūri AMERIKOS LIETUVIŲ DAKTARŲ DRAUGIJA

AR VAIKUČIAMS PIRMIEJI DANTUKAI TURI BUTI SAUGOJAMI NUO IŠPUVIMO?

Rašo Dr. A. R. Lauraitis

Visi turėtų žinoti, kad trijų metų kūdikis turi dvidešimt dantukų. Tie dantukai palieka burnoj kol kiti neišdygsta ir neužima jų vietos. Paskutinis iš pirmojo seto dantukų, jeigu normaliai dygsta, iškrinta apie dvylikus metukus. Jeigu, tie pirmieji dantukai pasilieka vaikučiams burnose per tiek daug metų, tai reik juos saugoti, kad jie neišpuptų ir nereikėtų pirm laiko pašalinti.

Beveik kasdien nuo mamų čiu išgirstam, jog pirmieji arba laikini dantukai yra mažos vertės ir jų nereik taistyti, valyti, nes jie išpušs. Čia daroma didelė klaida. Tie dantukai yra maži organėliai, kurie prirengia sparciai augančiam kūdikiui maistą. Tie maži, laikini dantukai, palaiko žandukuose antrajam setui vietas.

Kuomet pirmojo seto dantukas tampa pirmo laiko prašalintu, tai antrieji dantukai kreivai išauga. Kreivai išaugę dantukai ne tik kad negerai išrodo, bet ir greit išpuva.

Kiek tai malonumų priduos, kuomet užaugs, individualiai turi dailius, švarius ir tiesius dantis. Sveiki, balti, penliniai dantukai ne tik sveikata apsaugoja, bet ir veidą puošia. Kiekvienas iš mūsų myli matyti šypsantį veidą su perlinais, baltais dantukais; bet išpuvę, kreivi, nešvarūs, dvokiantys dantys, net dailiausio veido išraišką biaušina.

Bet kokių būdu galima įgyti tuos baltus, tiesius, švarius, penlinius dantukus? Kad turėti geras dantis, reik juos prižiūrėti kaip tik jie žandukuose pasirodo. Dviejų metų amžiaus kūdikis turi visą dvidešimt laikinių dantukų. Labai svarbu, kad motina mažą minkštą šepetuką reguliariai valytų šiuos dantukus. Ji turėtų atminti, kad dantis gali gesti kaip tik jie žandukuose pasirodo. Taipgi ji turėtų maitinti kūdikį tinkamu maistu, kuriame randasi vitaminių medžiagų, kurie yra svarbūs dantukų struktūrai ir aiškiai dantukų stebėjimui pirmas dantukų gelimo žymės. Kaip tik pasirodo pirmasis dantukas, motina turi nusiųsti kūdikį pas dantų gydytoją. Dantistas laikinai užlombus tas mažas skyles ir tuo būdu sulauks dantukų gedimą. Labai svarbu sustabdyti pirmųjų

kūdikio dantukų gedimą. Gendantieji dantys dažnai sukelia vidurių nevirškinimą, rikelus ir kitokias vadinamasias kūdikių ligas. Antras yra tas tikslas, kad kūdikio dantukų priežiūra tiesia kelią pilnai burnai sveikų nuolatinių dantų.

Nuo to laiko, kada pasirodo pirmasis nuolatinis vaiko dantis, paprastai šešių metų amžiaus, motina turi tą dantį saugoti taip, kaip ir pačią vaiką gyvybę. Kasdieninė dantų priežiūra ir reguliarus lankymasis pas dantų gydytoją yra tinkamiausias būdas. Motina turi mokyti savo vaiką ne vien tik tiktai tinkamai šepetuką vartoti, bet taip pat turi paaikškinti, ir tas rupeštingas dantų valymo paprotys virsta nuolatiniu papročiu. Jeigu mes taip darysime ir patariamus išpildysime, tai nereikės musų vaikučiams su sutiniais žandukais pas dantistą lankytis ir daug skausmo ir baimės turėti.

Nė viena tauta negali tapti galinga, jeigu ji nesusidėda iš sveikų linksmų žmonių. Žmogus negali būti linksmas, jeigu jis neturi geros sveikatos, o geri, švarūs ir sveiki dantukai, tai yra geros sveikatos požymiai.

IVAIRENYBĖS

Naujausias Europos avantiūristas

Jis buvo rabinas, parlamento narys, šnipas, puošė vadus ir vienuolis.

Prieš kurį laiką į Berlyną atvyko garsus tarptautinis avantiūristas Trebišch-Lincoln, apsimesęs budistų vienuoliu ir pasivadinęs Cao Kungu. Berlyne jis buvo sukelęs nemažą sensaciją, bet, atsižvelgiant vis daugiau skeptikų, abejojančių jo "dvasiškumu", jis gavo spruktį iš Vokietijos. Jis nuvyko į Belgiją, bet ten, lipdamas iš traukinio, apsidaręs ilgu geltonu budistų vienuolių apsiaustu, jis buvo keturių seklių suimtas ir iškilmingai atgal palydėtas į Vokietiją.

Trebišch-Lincoln yra vienas įdomiausių naujų Europos laikų figūrų. Savo laikų jis buvo žydų rabinas Vengrijoje, parlamento narys Austrijoje, vokiečių šnipas Didžiojoje Britanijoje, vienas iš Kappo pūčo vadų Vokietijoje, vienuolis Ceilone ir Kinijoje. Prieš kurį laiką jis parašė savo atsiminimus, sukeliusius nemažą sensaciją.

Vincas Zilionis.

Kaip aš Virtau Valkata

(Kai kas iš šiandieninio Lietuvos gyvenimo)

(Tęsinys)

Ką aš galėčiau pasakyti apie šiuos metus, kurie iš manęs padarė visišką invalidą ir visiškai pakeitė mano dvasią?

Nieko. Nieko. Nieko.

Per tuos metus virtau bejausmiu daiktu, kuriam visos vertybės nustojo savo reikšmės.

Nereikalingas. Visų užmirštas. Sėslava. Pastumdėlia. Išmatų kruva. Štai kas aš buvau per tuos metus!

O vis tik buvo daug kas. Kaip bausis sapnas. Aš viską tai dabar jaučiu ir žinau. Many guli tas sunkumas ir purvas. Bet kaip aš tai galiu pasakyti kitam? Pagaliau tam, niekas netikės ir niekam tas nebus įdomu. Ką aš pergyvenau — tas nepasakoma. Tas tik mane supras, kuris atsidurs vienodam sule su manim.

Aš dabar bejęs ir suaužytas. Mano nuomonės niekas nepaiso. Bėgi aš turu klausimą tiems, kurių rankos mane pasodino į kalėjimą:—

—Kokios teisės jūs turėjot išbraukti iš mano gyvenimo pačius geriausius metus? Kas suteikė jums teisę atiduoti mane suputi ir kunu ir dvasia? Ko pasiekėte jūs, padarydami iš manęs valkatą ir degeneratą? Ko?..

Jei jie man į šį atskaityt, man nebūtų skaudu spardomam, užnam ir nekenciamam. Bet aš žinau, kad nei pats velnias į šitą klausimą neatsakys. Atsakymo nėra! Aš apipilėtas!..

Nuo manęs visi dabar bėga ir žiuri su panika. Išvaidzuokit išsekusias raivas akis, nuo šnapso išpuptus veidą, apžėlusį jau žilais plaukų stagarais. Palta, kuris tarnauja man jau septynios žiemos ir vasaros. Kiaurės batus. Šlubą koją. Sušmeruotą kepurę. Apzulinatą portfelį, kuriame nežinia kada buvo sudėti moksliška popieriai, bet kuris tikrai buvo išnešiojęs vagoną šnapso ir alaus butelių (atnešu ir parnešu visiems, kas duoda man išsigerti arba užmoka kokį puslį). Pagaliau pridėkite dar mano 37 metus amžiaus. Dokumentus, kuriuose įrašytas prasikaltėlio vardas...

Argi dar jums nesuprantama, dėl ko manęs visi nenekentia ir nuo manęs bėga?

Galui ir daugiau apsausti dabartinį gyvenimą savo. Turu ir kambarį. Tris mėnesius prieš tai jo visiškai neturėjau, nakvodamas autobuse, po tiltu, sode ant suolo. Bet neseniai gavau tarnybą. Taip tarnyba, menisigaskite! Pas vieną žydą vėžioti prekes ir vėžti "smulkią prekybą". Jis davė man kambarį, už kurį paskaito mėnesiui 10 litų. Aš ir pirklys, ir vežikas, ir konduktorius prie autobuso. Žydas mano žinon pavedė guzuotą kumelę, kuria dažnai važinėju "tarnybos reikalais". Kumelė labai prasta, nusisėrus, pašėmus ir paliegius. Bet ji man patinka. Gal but dėl to, kad mes vienas į kitą panašūs. Ji su manim kartu kenčia Lietu, darganą ir šaltį.

Mane žino visos miestas, visi miesto ponaičiai, kuriems patarnauju, naktimis nurodąmas įartinas vietas arba pristatinėdamas į namus "gyvą prekę". Man žinomos visos vietos, kur alaptai pardavinėja degtinę ir visos reikalingiausios moterys. Pastarieji dalykai yra geras šaltinis mano uždarbio.

Tiekas. Kam gali būti įdomus valkatos darbas, jo nušėrusio, šlubu pradancio žiti fizionomija? Jį tiek ir tiek yra. Pūnos gatvės. Krei-

vais žandais, apupelijusiomis ir nušėrusiomis nosimis, išsėrusiomis akimis, išsekusiais veidais, ant kurių stėri žili plaukų stagarai. Šlubomis kojomis... Dievaži, juk vėl aš apie save! Juk tai aš, po šimto velnių! Aš vienas iš tų žudikų armijos, kurių gyvenimas matuojamas išgertais pusbonkais, vienas iš tų, kurių išmėsti iš gyvenimo buto ir gyvena po trepaus!..

Žudikų armija... Ji — šašlavynas. Į juos nieks nežiuri, lygiai kaip niekas nesidomi šašlavynu, nebent policija sustatę protokolą. Valkatų tuomas... Jis toks yra, toks buvo. Valkata — valkata ir gimęs.

Ne, aš negimiau valkata! Anksčiau ir aš turėjau dorą žmogaus vardą!..

12.

Vieną dieną iš palovės išsitraukiau skrynį, kur buvo sudėta senos knygos ir raštų likučiai iš mano "liaudies švietėjo" laiko.

Bevertant šias senias užmirštas knygas, senus lapus, man ima drebėti rankos. Kvaila, kvaila... Ir kartu nepaprastai graudu. Man ašaros graužia akis. Taip, dar aš moku verkėti!.. Verkiu, kai gatau smagiai išsigerti. Tasyk manje kažin kas atbunda!..

Kadaise buvau mokytojas... Dar ir šiandien atsimenu kai kurių mokinių veidus ir vardus. Kur jie dabar?

Kai gatvė pamačiau iš mokyklos bėgančius vaikus, visuomet sustoju ir ilgai į juos žiuriu. Noriu juos užkalbinti. Bet jie bėga nuo manęs, pravardžiuodami mane įvairiais vardiniais.

Vieną syk sėdėjau sode. Ties manim svediniu žaidė du maži, gražūs vaikučiai. Taip smagu man į juos buvo žiūrėti! Sekiau kiekvieną jų judesį, kiekvieną garsą. Mano sieloj tą valandą buvo taip gražu! Aš užmiršau viską.

...Svidedins atsirito po mano kojomis. Pagauu svidinį. Atbėga vienas berniukas. Ima iš manęs svidinį. Aš paimu jį už rankos ir nepaleidžiu. Matau jos švelnius garbanuotus plaukus, melsvas, jaunas akis. Jaučiu jo liekaną, švelnią ranką savo purvinoje lopoje. Ir man umai pasidaro graudu. Gaila savęs tokio juodo ir nešvaraus... Aš noriu verkti ir prispaudžiu vaikutį prie savęs. Vaikutis tūni...

—Šalin, valkata, nuo mano vaikų! Dar užkrėsi kokia ligal!

Kaip skaudys man buvo tie žodžiai!

Aš tada pagalvojau apie Zuaną... Su inspektorium, sako, jį nutraukė santykius po to, kai šis už valdiškų pinigų išaukiojau būvo pasodintas į kalėjimą. Girdėjau, jį gyvenanti sostinėje. Ištekėjusi už kapitono. Gal ir jį jau turi tokius gražius vaikučius? Ne kitaip ir jį dabar su manim pasielgtų. Kaip ši ponai... Atverčiau seną dienraštį. Skaitau...

—Šeštadienis... balandžio 5 diena.

(Bus daugiau)

KULTURA No. 10. Naujas įdomus numeris. Kaina 45c. Galima gauti Naujienose.

"NAUJOJI BANGA" Atėjo pirmas numeris Uruguay pažangiuoju lietuvių leidžiamas laikraštis. Galima gauti "Naujienose". Kaina tik 5 centai.

Tarp Chicagos Lietuvių

Buvusi chigagietė Emilija D. rašo apie gyvenimą Lietuvoj

Apsigyveno Tryškių miestelyje, Šiauliu ap.; iš Chicagos išvažiavo pereinę vasarą.

Pereitą vasarą išvažiavo į Lietuvą mūsų "Naujinę" remėja ir korespondentė, Emilija D.

Ji buvo gerai žinoma tarpe Chicagos lietuvių, kaip energingą veikėją — ypač prie Jo-

niskiečių ir prie labdarinių draugijų.

Jos raštai (vaizdeliai iš Chicagos lietuvių gyvenimo) kurie tipo "Naujinose" laiks nuo laiko, buvo labai mėgiami skaitytojų.

Laikas iš Lietuvos (Ištraukos)

Rašytas J. Zymontienė, Antano Zymontienė (žmonai).

Geroji Ponė Zymontienė: Atleisk man, kad aš, mižerija, neparašiau jums laiško tuoj po atvažiavimo į Lietuvą. Mat, aš buvau visą laiką taip blogai nusiteikusi, nors kelis sykius bandžiau rašyti ir vis turėjau dėti į šalį plunksną, rašalą ir popierą.

Dabar palioviau važinėjus, apsisistojau metams laiko mažame miestelyje, Tryškiuose, Šiaulių apskrityje. Gyvenu vie-

nuotės gyvenimu, puoselioju du didelius kambarius, už kuriuos mokau net 20 litų į mėnesį.

Miestukas neturi elektros ir viskas žydi rankose.

Žmonės čia tamsūs, liurbuti, bet geros širdies ir draugiški.

"Algos gaunu 75 litus į mėnesį"

Ketvirtas mėnuo, kaip Lietuvoj; antras mėnuo kaip tarneyboj Tryškiuose. Algos gaunu 75 litus į mėnesį. Pirmą mėnesį, įskaičius ir algą, uždirbau 165 litus. Nors tai absurdiškas užmokesnis žiūrint "amerikoniskomis" akimis, bet proletariškam pragyvenimui už tenka. Pasigirsiu dar, kad gavau jau ir dovanų: obuolių krepšį, 10 klušinių, agurkų puodą, kepalą duonos ir nušepusį gaidį, kurį liaukau priėmus už kojos priemenį, kad atpenčty. Išsižiūri sukempę, mizernus, bet rytmečiais, kad pradeda giedoti, tai už galvos turiu susiminti!

Lietuvų ruduo pilnam savo gražume, — lyja kožną dieną, — neišbėdamas purvas ir makalienė. Kadangi mano rezidencija randasi pačioj "glaunioj" gatvėj, tai aiškiai girdėsi žemaičių klumpių tautskėjimas, žąsų kirkšėjimas, palangių barškėjimas, karių mairuojimas ir šunų lojimas... Jei kuomet buna žvaigždėtas vakaras, rymau prie lango ir klausaus, kaip ošia dangiškos šluotos (beržai).

Lauksiu nuo jūsų laiško.

— Emilija D.

Radio programa

IS WHFC

Kad padėkavonės dieną linksmai užbaigus, Jos. P. Budriko korporacija rengia gražų radio programą ryt vakare iš stoties WHFC. Pradžią 7:30 vakare. Išgirsite gražių dainų ir muzikos.

Taipgi įsidėmėkite, kad pėnyvės vakare Chicagos Lietuvių Auditorijoj bus didelis dainininkų konkursas, šokiai su įvairiu programu ir kitoki pa-

silinksminimai. Įžanga tikrai 25 centai. Šiame konkurse kiekvienas gali dalyvauti kas mokėdamas nuoti arba bile instrumentą groti. — Zinius.

Cicero

Lietuviai mokiniai Rooseveltto mokyklos "Knygos Savaitę"

Pereitą savaitę Rooseveltto mokyklos 7-tas ir 8-tas skyriai surengė "Knygos Savaitę". Parkholme Community Hall įvyko specialios programos, kuriam dalyvavo nemažas skaičius lietuvių mokinių. Įspūdžius įgytus skaitant įvairias knygas atpasakio parengime Olga Stanis, Virginia Tiškevičiūtė, G. Zalatorius. Scenoje pastatytas trumpas veikalėlis "Story Terrace", kuriame dalyvavo Aldona Šleiniūtė, Olga Stanis, Jonas Raulis ir Elvira Bagdoniūtė.

Cicero

Svarbus pranešimas Raudonos Rožės klubo nariams

Šįvakar Raudonos Rožės klubo nariai važiuoja į White Star klubo šokius, kurie įvyksta Meldžio - Palulio svetainėje; White Star klubas mini 20-tas sukaktuves.

Raudonos Rožės klubo nariai susirinkite Lukšienės svetainėje, iš kur vyksime į šokius.

Ketverge, Padėkavojimo Die-

Graboriai

Telefonas Yards 1138

Stanley P. Mažeika

Graborius ir Balzamuotojas

Moderniška Kopyčia Dovanai Turis automobilius visokiems reikams. Kaina prieinama

3319 Auburn Avenue CHICAGO, ILL.

J. F. RADZIUS

PIGIAUSIAS LIETUVIS GRABORIUS CHICAGOJ

Laidotuvių patarnavimą geriau ir pigiau negu kiti todėl, kad priklausan priėmimo išidėtytės

OFISAS: 668 W. 18th Street Tel. Canal 6174

SKYRIUS: 3238 S. Halsted St. Tel. Victory 4088

SIUSKITE GELES TELEGRAMA

LOVEIKIS

KVIETKININKAS

NUSKINTOS KVIETKOS

Prištatom į Visas Miesto Dalis

Vestuvėms, Bankietams ir Pagrabams Vainikai

3316 S. Halsted St. Tel. Boulevard 7314

Seniausia ir Didžiausia LIETUVIŲ GRABORIŲ ĮSTAIGA

EUDEIKIS ir vėl nustebino publiką su savo nupigintomis kainomis už aukštos rūšies palaidojimą. Mes nieko nerokiuojame už atvežimą mirusio žmogaus kūno į mūsų įstaigą iš bile kokios miesto dalies.

Reikalingi esant, mūsų automobilius atvažiuos į jūsų namus ir atvežs į mūsų įstaigą, kur galėsite pamatyti didžiulį pasirinkimą grabų ir kitų reikmenų ir už tą patarnavimą jums visai nieko nereikės mokėti, nežiūrint į tai, ar jūs ką pirksite, ar ne.

EUDEIKIS yra vienintelis lietuvių graborius, kuris teikia ambulančią patarnavimą su ekspertu lietuviu patarnautoju. Dykai Keturių Moderniškos Kopyčios Dėl šermeny. Pasukite EUDEIKI pirm negu kreipsitės kur kitur.

EUDEIKIS

JUSŲ GRABORIUS

Didysis Ofisas

4605-07 South Hermitage Avenue

Visi Telefonai: YARDS 1741 ir 1742

na, Lietuvių Liuosybės Svetainėje Raudonos Rožės klubas rengia basketbalo šoumus. Visi, kurie nori linksmiai praleisti laiką, raginami atsilankyti.

— "N." rašėjas.

PROBAK

suteikia barzdaskutyklos komfortą skutimos namie

Graboriai

Lachavich ir Sunus

LIETUVIS GRABORIUS

Patarnauja lietuvių kapigaliams. Reikale medžiagų atsiųsti, o mūsų darbu busite užgandinti.

Tel. Roosevelt 2515 arba 2516

2314 W. 23rd Pl., Chicago SKYRIUS:

1439 S. Court, Cicero, Ill. Tel. Cicero 5927

S. M. SKUDAS

Lietuvis GRABORIUS IR BALZAMUOTOJAS

Didelė ir graži kopyčia dykai

718 W. 18 St. Tel. Roosevelt 7532

Phone Boulevard 4139

A. MASALSKIS

Mūsų Patarnavimas lietuvių ir kokiame reikale visuomet esti sąžiningas ir nebrangus todėl, kad neturime išlaidų užlaikymui skyrių.

3307 Auburn Ave. CHICAGO, ILL.

I. J. ZOLP

Graborius Chicagoj

1646 W. 46th St. Telefonai: Boulevard 5203, Boulevard 8413

1327 So. 49th Ct. Telefonas: Cicero 3724

1327 So. 49th Ct. Telefonas: Cicero 3724

Lietuvių Akušerės

Antonina Shusho

Akušerka

16 metų praktikuojama Chicagoj ligoninėse ir privačiuose.

Atidžiai patarnauja prie gimdymo.

Pasitarimo valandos nuo 7 iki 9 v. vak. 102 W. 72 gatvė

Telefonas: Radcliffe 2740

Akių Gydytojai

DR. VAITUSH, OPT.

LIETUVIS AKIŲ SPECIALISTAS

Palengvins akių tempimą, kuris esti priežastimi galvos skaudėjimo, svaigimo akių aptemimo, nervotumo, skaudamą akių karštį, nuima kataraktą, atsisaito trumparegystę ir toliaregystę. Prieingia teisingai akinius. Visose atsitikimuose egzaminavimas daromas su elektrą, parodančią mažiausius klaidas. Specialė atyda atkreipiama į mokyklos vaikus. Valandos nuo 10 iki 8 v. Nedėliomis pagal sutartį. Akinų kainos per pusę pigiaus, kaip buvo pirmiau.

Daugely atsitikimų akys atitaisomos be aikių. Kainos pigiau kaip pirmiau.

4712 South Ashland Ave. Phone Boulevard 7589

Tel. Yards 1829

DR. G. SERNER

LIETUVIS AKIŲ SPECIALISTAS

Patyrimas Kompleksuotose Atsitikimuose

Ofisas ir Akinų Dirbtuvė 756 West 35th St. kampa Halsted St.

Valandos nuo 10-4, nuo 6 iki 8 Nedėliomis nuo 10 iki 12

Lietuviai Gydytojai

Phone Canal 6122

DR. S. BIEZIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2201 West 22nd Street

Valandos: 1-7, 7-8

Serdomis ir nedėliomis pagal sutartį.

Residencija 6628 So. Richmond Street

Telefonas Republic 7868

Lietuviai Gydytojai

DR. MARGERIO

PRANESIMAS

Persikėliai į erdvę ir patogumą vietą

3325 So. Halsted St.

Valandos: nuo 10 ryto iki 2 po pietų ir nuo 6 iki 8 vakare

Sventadieniai nuo 10 iki 12

Phone Boulevard 8483

Dr. C. K. Kiauga

DENTISTAS

Užtenkintis, Ketvergis ir Subatomis

2420 W. Marquette Rd. art. Western Ave

Phone Hemlock 7828

Panedėliai, Serdomis ir Penktadienis

1821 So. Halsted Street

DR. C. KASPUTIS

DENTISTAS

Grijo iš Europos ir vii praktikuojančiojoje vietoj.

VALANDOS: 10-12 A. M. 2-6 P. M. 7-9 P. M. Sekmadieniai ir ketvirtadieniai pagal susitarimą.

3335 So. Halsted St.

Tel. BOULEVARD 9199

A. MONTVID, M. D.

West Town State Bank Bldg.

2400 W. Madison St.

Val. 1 iki 3 po pietų, 6 iki 8 vak.

Tel. Seeley 7330

Namų telefonas Brunswick 0597

A. L. Davidonis, M.D.

4910 So. Michigan Avenue

Tel. Kenwood 5107

VALANDOS: nuo 9 iki 11 valandai ryte; nuo 6 iki 8 valandai vakare; apat šventadienio ir ketvirtadienio

Office Valandos: 2-4; 7-9

4140 Archer Avenue

Tel. Lafayette 7650

Dr. F. C. WINSKUNAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Res. 2136 W. 24th St.

Tel. Canal 0402

CHICAGO.

Ofiso ir Rez. Tel. Boulevard 5913

DR. BERTASH

756 W. 35th St.

Cor. of 35th & Halsted St.

Ofiso valandos nuo 1-3, nuo 6:30-8:30; Nedėliomis pagal sutartį.

Ofiso ir Rez. Tel. Boulevard 5914

DR. NAIKELIS

756 W. 35th St.

(Cor. of 35th & Halsted St.)

Ofiso valandos: nuo 2-4, nuo 7-9 Nedėliomis pagal sutartį.

Daktaras V. A. Šimkus

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Gydo savo ofise patinulius, išputusias blauzdy gyslas.

Valandos nuo 1 iki 4 ir nuo 7 iki 9 v. Nedėliomis nuo 10 iki 12.

3343 South Halsted Street

Tel. Boulevard 1401

Dr. Suzana A. Slakis

Motery ir Vaikų ligų Specialistė

4145 Archer Ave.

Ofiso Tel. LAFAYETTE 7337

Ofiso val. kiekvieną dieną nuo 9 iki 12 ryto (išskyrus serdomis). Taipgi nuo 4 iki 8 val vakare. Utrankais ir Ketvergis.

Rez. Tel. HYDE PARK 3395

DR. T. DUNDULIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4142 Archer Avenue

Telefonas Virginia 0036

Rez. 6600 South Artesian Avenue

Phone Prospect 6659

Ofiso Tel. Canal 0257

DR. P. Z. ZALATORIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

1821 So. Halsted Street

CHICAGO, ILL.

DR. M.T. STRIKOLIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4645 S. Ashland Ave.

Ofiso valandos: nuo 9 iki 4 ir nuo 6 iki 8 v. vak. Nedėliomis pagal sutartį.

Ofiso Tel. Boulevard 7820

Namų Tel. Prospect 1930

A. K. Rutkauskas, M.D.

4442 South Western Avenue

Tel. Lafayette 4146

VALANDOS: nuo 9 iki 11 valandai ryto; nuo 6 iki 9 valandai vakaro

DR. A. L. YUSKA

2422 W. Marquette Rd.

kampa 67th ir Artesian Ave.

Telefonas: Grovehill 1595

Valandos: nuo 9 iki 11 ryto, nuo 2-4 ir 7-9 po pietų, serdomis po pietų ir nedėliomis pagal susitarimą.

4847 West 14th Street

CICERO, ILL.

X-Ray Phone Cicero 1260

DR. V. S. NARES

(Narys) GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2420 Marquette Road

Valandos: 9-12, 7-9; Atsistatant ir Ketvirtadienį vakarais pagal susitarimą.

Lietuviai Gydytojai

Dr. Vincent C. Steele

Dentistas

4180 Archer Avenue

Phone Boulevard 7042

DR. C. Z. VEZELIS

Dentistas

4645 So. Ashland Ave.

arti 47th Street

Ivairūs Gydytojai

DR. HERZMAN

— IŠ RUSIJOS —

Gerai lietuviams žinomas per 25 metus kalpo patyręs gydytojas chirurgas ir akušeris.

Gydo staigias ir chroniškas ligas vyrų, moterų ir vaikų pagal naujausias metodus X-Ray ir kitokius elektros prietaisus.

Ofisas ir Laboratorija:

1025 W. 18th St., netoli Morgan St.

Valandos: nuo 10-12 pietų ir nuo 6 iki 7:30 val. vakaro.

Tel. Canal 3110

Residencijos telefonai:

Hyde Park 6755 ar Central 7464

DR. CHARLES SEGAL

Praktikuoja 20 metų

OFISAS

4729 South Ashland Ave., 2 labos

CHICAGO, ILL.

SPECIALISTAS DŽIOVOS

Moterykų, Vyrųkų ir Vaikų ligų

OFISO VALANDOS:

Nuo 10 iki 12 val. ryte, nuo 2 iki 4 val. po pietų ir nuo 7 iki 8:30 val. vakaro. Nedėl. nuo 10 iki 12 v. dienų.

Penki Chicagos Lietuviai Sun- kiai Sužeisti Įvairiose Nelaimėse

Mikas Vaiciekauskas pašautas medžioklėse, 40 mylių, nuo Kankakee; Vincas Janušas nusilaužė abi kojas skerdyklose. Trys kiti lietuviai nukentėjo keliose automobilių nelaimėse

Pereitos savaitės pabaigoje ir paskutiniomis dienomis penki lietuviai buvo sunkiai sužeisti įvairiose medžioklėse, automobilių nelaimėse ir darbe.

Vienas, J. K. Kazlauskas, 5353 South Artesian Ave., labai skaudžiai nukentėjo, kuomet pateko po automobilio, prie 54-tos ir Western Ave. 4:45 valandą vakare Kazlauskas išlipo iš pietus einančio gatvekario. Jam bėginant prie šaligatvio staigiai pasirodė didelis Studebaker automobilis, kuriuo važiuojo tulas Clarence Patton ir Kazlauską suvažinėjo. Nelaimingo lietuvio galva perskelta, įlaužta krutinė ir apdraskytas visas veidas ir rankos. Švento Kryžiaus ligoninė suvažinėta asmenį nugabeno Antanas Rouba, 4327 S. Hermitage Ave.

SIULOMA Žemiausios Kainos ANT NAUJŲ RADIOS VISŲ GERIAUSIŲ ISDIRBYSCIŲ

\$22.50 Midget \$9.50
Radios po \$32.50
\$50.00 Con- \$39.50
sole Radios po \$39.50
\$100 R. C. A. Radiolas po \$39.50

\$125 Atwater Kent Radios \$45.00
\$130.00 Sparten Radio po \$48.00
\$150.00 Majestic Radios po \$50.00

REKORDAI
Visi Naujausio Padarymo
Lietuviški Rekordai Parsi-
duoda už pusę kainos po
38c
arba 2 už 75c
Truputį senesni rekordai po
15c

PIANAI
Labai geram stovyje po
\$10.00, \$15.00, \$18.00
Lengvų išmokėjimui po 50c
ir \$1.00 į savaitę.

**PEOPLES
FURNITURE CO.**
2536-40 W. 63rd St.
Kampas Maplewood
Tel. Hemlock 8400
4177-83 Archer Ave.
Kampas Richmond
Tel. Lafayette 3171
Chicago, Ill.

nei garbingesnio sosto, kaip
buti motina".

Dainavo Zabukienė ir Kačerauskienė

Po šios prakalbos, pasirodė visiems mylimoms dainininkėms pp. Zabukienė ir Kačerauskienė. Sudainavo dvi dainas. Sekančiais, dvi sesutės Griganiūtės, išpildė dalį muzikaliao programo. Dar sykį išsukta p-nė Zabukienė sudainavo solo 3 daineles.

Štai pasirodė ir "N. G." choro kvartetas; pp. J. Miler, B. Klaustow, V. Ladigaitė ir A. Jokubaitė. Sudainavo 3 daineles. Po programa p-nė Milerienė pakvietė visus eiti šokti ir laimėti prizus, kuriuos duos 5 geriausioms šokėjoms.

Dr. Graičunas pralenkia visus šokiuose

Na! Visi ir pradėjom šokti. Štai su mumis ir Dr. Graičunas su kokia tai gražia ponija ar panele, (kurios vardą nepatyrė) taip mikiškai ir gyvai šoka! Misiškai, tam žiliui jau nepasiduosim! Bet kas tau, jis kuo toliau tuo smarkiau. Well, kontesto komisija pripažino Dr. Graičuną kaip geriausį šokėją, tad jam įteikt pirmą dovaną. Antro prizo laimėtojų pripažino Frank Bulow, kuriam taipgi įteikt dovaną. — F. B.

Šiandie Felony teis- mas svarstys Baltu- čio bylą

Prieš jį išpirti penki varantai
sumoje \$9,050.44; iki teismo
sėdėjo Cook apskrčio kalėjime.

Šiandien Felony teisme, Cook apskrčio kriminaliuose rumuose, svarstys Povilo Baltučio bylą už svetimų pinigų išieškojimą. Byla buvo pradėta svarstyti spalio 27 d., bet buvo atidėta, Baltučio advokatas to pareikalavus.

Prieš Baltutį yra išpirti penki varantai, sumoje \$9,050.44. Nusikriaustieji yra Antanas Jucius, apie \$4,000, Aleksandras Jonušas, irgi apie \$4,000, William Alexander, Bruno Shukis ir Antanas Katauskas.

Povilas Baltutis buvo suimtas spalio 25 d. Y. M. C. A. viešbutyje, netoli 9-tos ir Wabash gatvių. Jis slapstėsi per ilgą laiką, bet pagaliau buvo suimtas. Nuo suėmimo dienos iki teismo Baltutis išsėdėjo Cook apskrčio kalėjime, nes nesumokėta reikalaujama \$13,000 kaucija.

TRUMPOS ŽINIOS

Vyrai, matyt, retai kuomet lai-
mi ginčus su žmonomis

Pranas Grekas, 3422 Emerald Ave., susiginėjo su savo žmona Stella ir netrukus atsidūrė Cook apskrčio ligoninėje, kur daktarams prisėjo jį gerokai sulopyti. Pranas, 36 metų vyras, įsigilino į ginčą šeštadienį, apie 9 val. vakare. Barnis ėjo kurį laiką ir norėdama galutinai jį užbaigti žmona Stella pagriebė puodą karštos arbatos ir išvertė jį ant nelaimingo Prano.

Nelaimingoji Ashland gatvė:
Dar viena automobilio nelaimė

V. Baltraitis, 423 Englewood Ave., buvo sužeistas, kuomet pateko po automobilio, prie 43-tos ir Ashland. Žaizdos nepavojingos. Automobilis suvažinėjo Baltraitį, prie to pačio kampo susidūrė su kitu automobiliu.

Su peiliu į galvą
Aleksas Leonavičius, 1140 S. Canal Street, gavo su peiliu į galvą nuo tulo Povilo Krause, kuomet tarp jų kilo nesupratimas.

Senas lietuviškas žy- das, išgyvenęs Ame- rikoj 51 metus

Rašo Baron Von Pliokšt

Pranas Rozenas buvęs lietuvių patrijoto Žimontaičio mokinys; Chicagoje gyvena nuo 1882 metų; įdomus senelio prisiminimai

Gal jums juokai, kad aš rašau apie seną lietuvišką žydą. Bet mano raštas visai rimtas. Rašau vien tuo sumetimui, kad tas Chicago lietuviškas žydas daug kuomi skiriasi nuo senųjų Chicago lietuvių. Žydo vardas Pranas Rozenas. Amerikon atkeliavęs 1882 metais, sekamą metų atvykęs Chicago. Reikiška, p. Rozenas gyvena Chicagoje 50 metų. Laikė savo gyvenimo Chicagoje turėjęs įvairių biznių, buvęs žymus politikierius, var-das komitimonas, asmeniškas draugas garsiojo "Hanky Danky". Dabar p. Rozenas yra vedęs Johnson Commissary Co., 24 So. Canal St.

Naudoja gražią taisyklingą lietuvių kalbą

P-nas F. Rozenas, senukas, 70 metų amžiaus, simpatiško budo, daugiau panašus į lietuvių, negu į žydą, kalba taisyklinga, be priemaišo žydiškumo, lietuvių kalba. Šita senuka man teko matyti porą kartų ir kalbėtis gana ilgai įvairiais gyvenimo klausimais. Ypačiai mane įdomino jo praeitis: vieta iš kur paeina, laikas atkeliavimo Chicagon ir t.t. Daugiausia man buvo įdomu sužinoti, kur jis išmoko gražią lietuvių kalbą ir kaip galėjo jos neprimiršti laike 50 metų jo buvimo Chicagoje. P-nas F. Rozenas, man suteikė apie save gana smulkmeniškas žinias—šitas žinias noriu pasidalyti su "Naujienų" skaitytojais. Kai kam jos bus įdomios.

Rozenas paeina iš Veliuonos; buvo Žimontaičio mokiniu

Pranas Rozenas, paeina iš Veliuonos, gimęs 1863 metais. Tėvai buvę didelės ukės savininkai ir laikę karčiamą. Jauno savo dienose Pranas, susidraugavo su lietuviu—išmoko grynai lietuvių kalbą kokią tais laikais ukininkai vartojo, išmoko jį papročius, patarles, dainas ir t.t. Veliuonoje buvo pradinė mokykla. Pranas su kitais vaikais ją lankė. Kas įdomiausia, kad Veliuonos mokykloje mokytojavo lietuvis Vincas Žimontaitis, buvęs didelis lietuvis patriotas, bandęs vaikus mokyti lietuviškai sekamu būdu: kadangi vikai nemoka rusiškai, tai mokytojas Žimontaitis lietuvių kalba aiškindavęs rusų kalbą, o rusų raštą išaiškindavęs duodamas pavyzdžius lietuvišku raštu. Pertat, p. Rozenas, savo lietuvišką žinyną patobulino mokykloje ir čia išmoko lietuvišką raštą.

Sulaukęs 19 metų, išvažiavo Amerikon

Išėjus Vincui Žimontaičiui iš mokyklos, buvęs atkeltas mokytojas Ribinskas. Ribinskas irgi bandęs eiti Žimontaičio keliais, bet pats šilpnai vartodamas lietuvių kalbą, negalėjęs daug ko vaikams lietuviško duoti. Vėliau pats Ribinskas nebesiekė Žimontaičio pavyzdį, nes matęs, kad jo kalba daug prasčiau negu jo mokinių. O mokytojo Ribinsko lietuviškas raštas buvęs niekam nevertas—daugiau lenkiškas negu lietuviškas. Baigus Veliuonos mokyklą, tėvai jį leidė toliau mokyti, norėjęs, kad būtų rabinu, bet jis neturėjęs tam darbių patraukimo. Suėjus 19 metų amžiaus išvykęs Amerikon.

Tebeskaitas lietuviškus laikraščius

I mano klausimą ar laike 50 metų gyvenimo Chicagoje turė-

jo bent kokių tampsnių ryšių su lietuviu—atsakė, kad ne. Atvažiavęs bandęs sueti čia lietuvių, bet radęs vos porą ir tie patys buvę gana tamsūs. Pralinkus dešėtui ar daugiau metų, irgi bandęs užmegsti draugiskumą, bet ir tuo laiku nebuvęs patenkintas. Ir tai nuo lietuvių pradėjęs visai atšalti. Bet pats kitiems žydams ir amerikonomas su pasididžiavimu pasigirdavęs, kad jis šimtą nušimėlių lietuvis. Kai rasdavo, kai kada laikraštį ant kampo nusipirkdavęs ir kai kada dabar nusiperka "Naujienas". Jis dar nelabai patenkintas lietuvių raštiškąja kalba—girdi gana sudarkyta, kai mus Žimontaitis mokino tais laikais buvusi ktr kas geresnė kalba.

Prisimeno mokytojo žymontaičio pranešimus

Politikoje, sakosi, daugiau nebedalyvauja, bet jo senas draugas "Hanky Danky", regis jo tikras vardas O'Brien, dar ir dabar esąs aktyvus politikoje—komitimonas, bet neprisimena kurio vardo. P-nas Rozenas, rengiasi aplankyti Lietuvą, bet nusiskundžia, kad ir jį depresija pačiupusi. Girdi, rengias pereitą metą važiuoti Lietuvon, bet tie mano nelemti investimentai sulaukė. Man smagu, kad Lietuva taip spėriai kyla kultūriškai, sako p. Rozenas. Aš skaitau ką randu žydų ir amerikų spaudoje apie Lietuvą. Nemaniau, kad Lietuva galės taip skubiai prisikelti iš mirštančiųjų tautų eilės. Mano laikais Lietuvoje viešpatavo tamsa—man sunku ir įsivaizduoti, kad Lietuva yra nepriklausoma valstybė. Tiesa, sako p. Rozenas, mūsų mokytojas Žimontaitis kai kada sakydavo, kad Lietuva prisikels, bet ir pats vargiai tikėjo, kad taip umai viskas dėsisi.

Jeigu taip kalbėtų žilagalvis lietuvis amerikonas, čia nebūtų nieko nuostabaus, bet kada girdyti tą viską iš senuko žydelio, kas tai manyje sukūrė įdomų įspūdį. Jaunų dienų mokytojas Žimontaitis yra padaręs gilių įspūdį jo jaunoje vaidintuvėje, kuris neišnyko jam susilaukus gilaus amžiaus.

Seno Petro praneši- mas Chicagos lietuviams

Laikas susirupinti Kalėdų do-
vanomis; užrašykite laikraštį

Žiemos šventės Kalėdos jau netoli. Dangelis mūsų ieško kalėdinių dovanų giminėms ir draugams. Naudingiausia dovana, kurią galite suteikti draugui, yra geras laikraštis ar gera knyga. Užrašydami draugams "Naujienas" ar "Keleivį" ar padovanodami jiems gerą knygą įgysite tikrą dėkingumą.

O jeigu norite radio, gerų baldų, pečių ar minkštą lovą, neužmirškite, kad Senas Petras yra keliaujantis pardavėjas didžiulės Peoples Furniture krautuvės.

Kam reikalinga atnaujinti ar užsirašyti laikraštis ar knygą, paskambinkite telefonu Roose-

DYKAI 5 dienų žolių treat- mentas

PASALYKJE PAGARSEJES ŽOLIŲ SPECIA-
LISTAS IR DAKTERAS PABELEBRO
TUKSTANCIAMS

Pastebėtinai nauja sveikata suteikianti žolių kombinacija išrašta neseniai. Tūkstančiai atsigalavę kurtis priėjo kurti kurtis—paveiklo. Neįtikėtina kokia šia naudinga arba pas kokių gydytojų nesąjūdė arba kokių valdus neįtikėtina be pasakojimų, štai yra jums viitis. Motina Helena įėjusi sveikatos pėdą ir jos sūnus Dr. Simanickis, 1599 N. Damen Ave., Dept. 33 Chicago, Ill. siūlo jums 5 dienų naminių žolių treatmentą dykai. Paimkite pasulijimą—\$1.00 butelį kraujo toniką arba \$1.50 butelį specialio žolių gydymo taip pat pasitarimas dykai. Užmokykite tik 25c už pasitarimą, atsiėmte žančian su šiuo skelbimu arba rašykite N. 11-28-32.

Peter Conrad
Fotografuokite jus namuose arba studijoje
6023 S. Halsted St.
(Jansen Strud.)
Res. 730 W. 62nd St.
Tel. Englewood 5840

velt 8500, o Senas Petras jums patarnaus už prieinamą kainą. Jūs tuo pačiu laiku suteiksite Senam Petrai Kalėdų Dėduko dovaną.—Senas Petras.

**KAS SAVO TAVORĄ PEIKIA TĄ
IŠ TURGAUS VARO**
Visi Anglijų Yardų savininkai giria savo anglis, bet klausimas yra, ar visi žmonės gauna geras anglis? Dauguma perka Black Band, bet ar jie gauna Black Band?
Kiekvienas Yards parduoda Black Band, bet dauguma gauna Illinois anglis, vietoj Black Band. Jeigu norite gerų anglis, kreipkitės į mūsų kompaniją, tai geresnį Black Band anglių nenorėsite. Kaina tik \$8.50 už toną.
CRANE COAL CO.
5332 So. Long Ave.
Tel. Republic 8402

MOKSLO LAIKUI PRASIDEDANT

Be moko sunku gyventi, ypač Amerikoje. Mokyti reikia ir senesniems žmonėms net jaunuosims. Geriausia lietuvių mokykla visoj Chicago yra Amerikos Lietuvių Mokykla. Čia pagal naują mokymo būdą išmokinama į trumpiausią laiką anglų ir lotynų kalbos, aritmetikos, knygvedystės, stenografijos, pilietystės, laisvų rašymo, abėlos istorijos, ir kitų mokslų. Mokyklos vedėjas p. J. P. Olekas, yra senas ir daug patyręs, kuris gražiai ir visiems suprantamai doko moko dalykus ir kiekvieną labai patenkina. Dabar, prasidėjus moko metams, pats geriausias laikas pradėti mokytis. Aš laikiu į įsirašykite šiandien.
MOKSLO VALANDOS: Nuo 9 iki 11 ryto iki 3-4 po pietų ir nuo 7 iki 9 val. vakaro.

**Amerikos Lietuvių
Mokykla**
3106 So. Halsted St.

Knygos ir Gintarai už pusę kainos

"Aušros" Knygynas prasidėjo didelis knygų ir gintarų išpardavimas—visos prekės parduodamos už pusę kainos. Šimtai skirtingų knygų visokiausio turinio: teatro, muzikaliao, apysakų, istorijų, vadovėlių, žodynų, daktariškų, mokamųjų, orakulų ir monų, juokų, ir tt. Taipgi gintarinių daiktų: karolių, spilkų, branzalių, auskarų, cigarnyčių, plunksnakių, kolonikų—irgi už pusę kainos.
Kviečiam naudotis proga kolei kainos nupigintos iki pusės. Gyvenanti Chicago malonkėte pributi asmeniškai pasipirkimui sau reikalingų knygų bei gintarų, o toliau gyvenanti nuo Chicago—reikalaukite katalogo prisiųsdami 5 centų stampą persiuntimui. Knygnas atdaras kasdien nuo 9 val. ryte iki 6 val. vakare, šeštadieniais iki 8 val. vakaro, o sekmadieniais nuo 9 ryto iki 2-rai valandai po piet. Laukiame Jūsų atsilankymo.

"Aušros" Knygynas
3653 So. Halsted St.,
Chicago, Ill.
Tel. Yards 4754

CLASSIFIED ADS.

**Financial
Finansi-Paskolos**

**GERIAUSIA CASH KAINA UŽ
MORGIČIUS, BONDSUS ir deposit
certifikatus. 134 No. LaSalle St. Kam-
barys 316. Atdara vakarais.**

**PASKOLINSIM NUO \$50.00
IKI \$300.00**
už 2½ nuosimčio ir lengvą išmokėjimą. Be jokio komiso.
S. OSGOOD
1134 N. Western Avenue
Tel. Armitage 1199

Real Estate For Sale
Namas—Žemė Parduoti
PARDAVIMUI namas su bižniu, gerą vietą, pigiai. Priežastis išvažiuoju į Lietuvą. 1707 S. Halsted St.

Business Chances
Pardavimui Bižniai
GARADŽIUS—100 karų, gera apieilinė \$300. Gazolino stotis, Bargenas. Al. Weiss, 160 No. LaSalle.

DUONKEPYKLOS MALKOS
\$9.50 tonas
KURUI MALKOS
\$4.00 tonas
Pašaukite Diversey 2060 arba vakarais Diversey 7321

Business Chances
Pardavimui Bižniai
GARADŽIUS—100 karų, gera apieilinė \$300. Gazolino stotis, Bargenas. Al. Weiss, 160 No. LaSalle.

Real Estate For Sale
Namas—Žemė Parduoti
PARDAVIMUI namas su bižniu, gerą vietą, pigiai. Priežastis išvažiuoju į Lietuvą. 1707 S. Halsted St.

Už mažą pinigą jūs galite pasiskelbti ir padaryti gerą biznį.

CLASSIFIED ADS.

Radios
1932 PHILCO Hi-Boy Console
\$31.50; G. H. arba Philco Lo-Boy Console \$18.50, 2332 Madison St.

Patent Attorney
Patentai
PATENTŲ advokatas kooperuos su išradėjais patentavimo finansavime ir suradime rinkų praktikiams išradimams patarimas dykai.
H. SANDERS,
536 So. Clark St.

Furnished Rooms
IŠSIRENDUOJA furnishedas kambarys, vienam arba dviem vaikams, su ar be valgio, garadžius, 6515 South Talman Ave. Hemlock 6344.

For Rent
RENDAI pigiai 5 kambarių flatas, karitu vandeniu apšildomas.
7242 So. Fairfield Ave.

Business Service
Biznio Pata-navimas
NAMŲ SAVININKŲ ATYDAI
Mūsų biuras suteikia patarimus namų savininkams reikale nesusipratimu su renduoninkais. Per ateinančius 60 dienų, t. y. iki gruodžio 31 dienos, 1932 metų. Matinė narystės mokeskis DYKAI. Ekspert patarimas visose namų savininkų ir renduoninkų reikais suteikiame dykai. Mes neturime skyių. Atdara kasdien nuo 8 val. ryto iki 8 val. vak. Šventadieniais nuo 9 ryto iki piet. Išžymus namai originalio ir vienintelio namų savininkų biuro Chicagoje. LANDLORDS BUREAU OF CHICAGO
Inkorporuotas
1642 West Division St.
Tel. Armitage 2951-2952
Mes esame jau šiuo adresu virš 40 metų

PAIAISYK SAVO STOGĄ ŽIEMAI NEATĖJUS
Mūsų darbas padaromas ekspertų. Mes taipgi dirbame beklorij darba—stogų rinas, oro žvies, ir patisime orus ir t. t. Darbo apskaitinimas DYKAI.
BRIDGEPORT ROOFING CO.
3218 So. Halsted St.
Tel. Victory 4965

VAŽIUOKITE BUSU—NES PIGIAU
St. Louis \$2.50
Kansas City \$5.00
Detroit \$2.00
Los Angeles \$20.00
New York \$10.00
Philadelphia \$12.00
Washington, D. C. \$12.00
ORANGE BUS LINES
209 North Clark St.
Tel. Dearborn 9765. Chicago

STOGDENGYSTĖ
Bile 2 arba 3 flatų namų stogą paratysime ir perdekoruojame už \$40. Cash. Darba pigiai garantuojame.
CONSUMER'S ROOFING WORKS
4348 -50 W. Harrison St.
Kedzie 8463 —
Naktinis Telefonas Columbus 7711

DUONKEPYKLOS MALKOS
\$9.50 tonas
KURUI MALKOS
\$4.00 tonas
Pašaukite Diversey 2060 arba vakarais Diversey 7321

Business Chances
Pardavimui Bižniai
GARADŽIUS—100 karų, gera apieilinė \$300. Gazolino stotis, Bargenas. Al. Weiss, 160 No. LaSalle.

Real Estate For Sale
Namas—Žemė Parduoti
PARDAVIMUI namas su bižniu, gerą vietą, pigiai. Priežastis išvažiuoju į Lietuvą. 1707 S. Halsted St.

Už mažą pinigą jūs galite pasiskelbti ir padaryti gerą biznį.

Tik trumpam laikui

**ŠIO SKYRIAUS SKELBIMŲ KAINOS
TAIP NUPIGINTOS, KAD JUS
NUSISTEBESITE.**

Už mažą pinigą jūs galite pasiskelbti ir padaryti gerą biznį.

Tik trumpam laikui

**ŠIO SKYRIAUS SKELBIMŲ KAINOS
TAIP NUPIGINTOS, KAD JUS
NUSISTEBESITE.**

Už mažą pinigą jūs galite pasiskelbti ir padaryti gerą biznį.

Tik trumpam laikui

**ŠIO SKYRIAUS SKELBIMŲ KAINOS
TAIP NUPIGINTOS, KAD JUS
NUSISTEBESITE.**

Už mažą pinigą jūs galite pasiskelbti ir padaryti gerą biznį.

Tik trumpam laikui

**ŠIO SKYRIAUS SKELBIMŲ KAINOS
TAIP NUPIGINTOS, KAD JUS
NUSISTEBESITE.**

Už mažą pinigą jūs galite pasiskelbti ir padaryti gerą biznį.

Tik trumpam laikui

**ŠIO SKYRIAUS SKELBIMŲ KAINOS
TAIP NUPIGINTOS, KAD JUS
NUSISTEBESITE.**

Už mažą pinigą jūs galite pasiskelbti ir padaryti gerą biznį.

Tik trumpam laikui

**ŠIO SKYRIAUS SKELBIMŲ KAINOS
TAIP NUPIGINTOS, KAD JUS
NUSISTEBESITE.**